

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

**СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НА МАТЕРІАЛІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ
«ВЕНЗДЕЙ» ТІМА БЕРТОНА**

Кваліфікаційна робота

На здобуття ОС «бакалавр»
студентки ІV курсу
галузь знань 03 «Гуманітарні науки»,
спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації 035.041 «Германські
мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська»,
ОПП «Переклад з англійської та
другої західноєвропейської мови»

Юлії НОСОВОЇ

Науковий керівник:

к.філол.н., асистент кафедри
теорії і практики перекладу з
англійської мови

Марія ГРИЦЕНКО

«Допущено до захисту»
Протокол № 10 кафедри
теорії і практики перекладу з англійської мови
ННІФ від 30.05.2023

Завідувач кафедри _____ **Людмила СЛАВОВА**

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СЛЕНГУ В ЛЕКСИЧНОМУ СКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	8
1.1. Основні поняття та характеристики перекладацького явища «сленг».....	8
1.2. Еволюція сленгу та причини його розповсюдження.....	11
1.3. Стратегії перекладу американського молодіжного сленгу українською мовою.....	13
Висновки до Розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ВЕНЗДЕЙ»	24
2.1. Загальна характеристика сленгових одиниць в американському телесеріалі «Венздей».....	24
2.2. Стратегії перекладу американського молодіжного сленгу в телесеріалі «Венздей».....	26
2.3. Аналіз інтерв'ю з американською та українською молоддю щодо перекладу сленгу в телесеріалі «Венздей».....	37
Висновки до Розділу 2	43
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТКИ	56
SUMMARY	72

ВСТУП

Невпинний технологічний прогрес, культура споживання, швидкісна зміна соціально-етичного кодексу, новий менталітет «зумерів», масштабний вплив соціальних мереж, вагомі історичні події сьогодення — усі ці фактори тільки доводять беззаперечну актуальність проведення перекладацьких досліджень. Мова оперативно реагує на щонайменші зміни в суспільстві, тому такий перекладацький феномен як сленг — це унікальне міжмовне та внутрішньомовне явище, яке постійно змінюється, а отже фіксація та встановлення варіативності й перекладу іншими мовами становить труднощі.

Сленг характеризується експресивністю, метафоричністю й так званою «нетрадиційністю». Мовці, які вживають сленг, часто навіть не підозрюючи, у такий спосіб демонструють сучасність і незвичайність, створюють ефект новизни, відходять від шаблонів і прийнятих стандартів, передають певний настрій, додають виразності та жвавості своєму мовленню тощо. Роль сленгу особливо значна в індустрії культури, кіно, телебачення та розваг, оскільки саме там він широко використовується.

Одне з найскладніших перекладацьких завдань — це вміння правильно передати різноманітні відтінки й особливості лінгвістичних виразів з однієї мови на іншу. Американський сленг, який наразі постійно вживається не тільки в сучасному американському, але й у глобальному середовищі, вимагає від перекладача глибокого розуміння культурних, соціальних і лінгвістичних аспектів англійської мови, а також мови перекладу. В одному з останніх популярних телесеріалів «Венздей» 2022 року режисера Тіма Бертоне, можна почути чимало американського молодіжного сленгу, що відтворює стилістику

неформальної мови різних персонажів, їхні соціальні статуси, емоційний стан, вікові особливості та культурний контекст. Важливий аспект дослідження перекладу сленгу – це відображення культурних реалій та адаптація молодіжних виразів до української мови, з урахуванням особливостей менталітету та культурного контексту української аудиторії.

Сленг, як лінгвістичний і перекладацький феномен, досліджували такі українські науковці як О. О. Селіванова [9], Л. О. Ставицька [11], С. В. Пиркало [8], І. В. Онушканич [7], Я. Низенко [6], Н. Григоренко [6], Ю. І. Сидоренко [10], Г. В. Зимовець [24], Шайнер Г. І. [13], Шеремета К. Ю. [14] та інші. Крім того, переклад сленгу активно вивчався та продовжує вивчатися такими закордонними дослідниками як Х. Ф. Рівз [19], Е. Партрідж [40], Г. Л. Менкен [38], Хеффрон П. М. [16], Дж. Грін [36], Д. В. Маурер [37] тощо. Ці та багато інших лінгвістів і перекладачів також пропонують власні підходи щодо дослідження сленгу як засобу лексичного збагачення не лише англійської, а й української мови.

Наукова проблема цієї роботи полягає у необхідності відповісти на такі актуальні запитання: 1) Чи можна вважати сленг неперекладним? 2) Які трансформації варто використовувати, перекладаючи американські сленгові одиниці? 3) Який підхід обирати: доместикацію чи форенізацію?

Актуальність дослідження зумовлена стрімким розвитком американського сленгу та його впливу на українську мову. У ХХІ столітті складно уявити сучасне мовлення без вживання американських сленгових одиниць, і цей феномен відчутний як серед молодого покоління, так і серед представників інших вікових груп. Сленг став постійною складовою лексики, адже він масштабно використовується як у розважальних форматах (наприклад: кіно, телесеріали, соціальні мережі тощо), так і безпосередньо у повсякденному житті кожного індивідуума. Однак слід зауважити, що сленг

досі залишається недостатньо дослідженим аспектом перекладознавства. Адже щороку з'являється все більше нових сленгових одиниць, саме тому перекладачам треба постійно оновлювати свої підходи до перекладу цих новоутворених та експресивних лексем. Сленг безсумнівно потребує більше перекладознавчої уваги, особливо в контексті аудіовізуального або кіноперекладу, який виник як окрема галузь перекладу внаслідок стрімкого розвитку американського кінематографа, починаючи з 1940-х років. Враховуючи той факт, що у грудні 2007 року Конституційний Суд України постановив, що імпортовані в Україну кінострічки повинні в обов'язковому порядку бути перекладені державною мовою (закон України «Про кінематографію» (справа про розповсюдження іноземних фільмів) 1998, № 22, с. 114) [27], питання аудіовізуального перекладу дуже актуальне. Сленг – це інтегральна складова молодіжної американської телевізійної продукції, тому наразі важко знайти приклад, де було б повністю відсутнє вживання сленгових одиниць. Саме тому дослідження стратегій перекладу американського сленгу українською мовою в кінематографічному дискурсі має велике значення в наш час.

Наукова новизна цієї роботи полягає в аналізі найбільш ефективних стратегій перекладу американського сленгу українською мовою на конкретному матеріалі молодіжного телесеріалу «Венздей» 2022 року Тіма Бертон. Проведене дослідження сприяє розвитку українського сленгу, а також розширенню теоретичного базису перекладознавства та поглибленню розуміння взаємозв'язку між культурними, лінгвістичними й перекладацькими аспектами американського сленгу в контексті молодіжних телесеріалів. У такий спосіб робота допомагає встановити особливості перекладу американського сленгу, зокрема його культурно-семантичні аспекти, а також

розкриває нові можливості для адекватного відтворення сленгових виразів в українському кіноперекладі.

Мета роботи полягає в дослідженні стратегій перекладу американського сленгу українською мовою на матеріалі молодіжного телесеріалу «Венздей» 2022 року Тіма Бертона, а також перекладацьких труднощів, що при цьому виникають.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі **завдання**:

1. дати визначення поняттю «сленг», розкрити його сутність, походження, історичний контекст і роль, яку він відіграє в умовах сьогодення;
2. розглянути перекладацькі стратегії та засоби відтворення сленгових одиниць у перекладі українською мовою;
3. створити вибірку сленгових одиниць із телесеріалу «Венздей» і проаналізувати їхні характеристики та способи перекладу;
4. провести інтерв'ю з носіями англійської та української мови, які дивилися телесеріал «Венздей», і на основі їхніх відповідей зробити висновки щодо найефективніших стратегій перекладу американського сленгу українською мовою;
5. сформулювати рекомендації щодо опрацювання американського сленгу в перекладі молодіжних англійських телесеріалів українською мовою.

Об'єкт дослідження: стратегії відтворення американського сленгу українською мовою в перекладі молодіжних телесеріалів.

Предмет дослідження: оригінальні сленгові одиниці телесеріалу «Венздей» [49] і їхні переклади в українському дубляжі [47] та субтитрах [48] від української студії «Так Треба Продакшн» [28].

Методики та методи дослідження: було використано методи словотвірного, морфологічного, семантичного та контекстного аналізу, а також порівняльний метод.

Матеріалом дослідження послугували:

- *1 сезон*, який складається з *8 серій*, американського молодіжного телесеріалу «Венздей» 2022 року режисера Тіма Бертона, загальним хронометражем *5 годин 56 хвилини 51 секунда*;
- українськомовний дубляж і субтитри від української студії «Так Треба Продакшн», зроблені на замовлення компанії «Netflix» перекладачками Катериною Устиною та Юлією Почінок;
- сленгові одиниці, виписані методом суцільної вибірки з телесеріалу «Венздей», кількість яких становить *215* (див. Додаток А);
- дослідницькі інтерв'ю щодо перекладу американського сленгу з носіями англійської та української мов, які дивилися телесеріал «Венздей».

Теоретичне значення роботи зумовлене тим, що її матеріали та висновки можуть бути використані у подальших дослідженнях з теорії перекладознавства у сфері кіноперекладу американського сленгу українською мовою.

Практичне значення роботи полягає в тому, що її результати допоможуть зафіксувати розвиток сленгу ХХІ сторіччя, простежити його варіативність і зміни, а також проаналізувати стратегії перекладу американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах.

Робота складається зі вступу, двох розділів (теоретичний і практичний), висновків, списку використаних джерел і додатку А (*215 сленгових одиниць* із телесеріалу «Венздей»). Для дослідження було використано *49* наукових джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СЛЕНГУ В ЛЕКСИЧНОМУ СКЛАДІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1.1. Основні поняття та характеристики перекладацького явища «сленг»

У цьому підрозділі ми коротко розглянемо такі теоретичні засади як походження терміну «сленг», чинники, які зумовлюють його виникнення, і причини, за яких слова перетворюються на сленг.

Б. Зіммер писав, що *«сленг важко відстежити історично, адже він часто сприймається як така мова, що не піддається стандартному трактуванню»* (44, тут і далі переклад із наукових джерел наш – Ю. Н.). Сленг починають використовувати в мовленні ще до того, як його записують, а тим більше публікують чи додають до архівів, які досліджують професіонали [44]. Не існує єдиного правильного визначення поняття «сленг», адже воно не характеризується термінологічною точністю, тому кожен науковець трактує його по-своєму, виділяючи різні основні властивості. З. Фройд зауважував, що механізми сленгу співвідносяться радше з первісними інстинктами, керованими *«по-дитячому простодушними цензорами»*, аніж із цивілізованими культурними нашаруваннями [17]. П. М. Геффрон зазначає, що хоча сленг зустрічається в усіх сучасних мовах, він зовсім не вважається нововведенням англійської мови. Він наводить раніші випадки його використання у грецькій і римській літературі, наприклад у комедіях Плавта та Арістофана [16]. Х. Ф. Рівз натомість зауважує, що важливість сленгу та його широке значення не завжди визнавали. Він також додає, що багато лінгвістів-попередників ігнорували існування слів подібного стилю, вважаючи

їх зовсім неважливими для розвитку та вдосконалення мови. А найперше визнання, яке сленг отримав, наклало на нього відбиток так званої «нелегітимності», який досі присутній у масовій свідомості навіть сьогодні [19]. Найперше визначення сленгу, яке ми знайшли, було у Вебстерському словнику 1828 року, а саме: *«низька, вульгарна, беззмістовна мова»* [21]. Для сучасного сприйняття сленгу та репутації, яку він має серед молодого покоління й навіть серед представників інших вікових груп, така дефініція навряд чи буде доречною. Адже, у 1828 році сленг вважався жаргоном найнижчих соціальних класів [19]. Проте не можна стверджувати, що сленг коли-небудь був беззмістовним, оскільки він завжди мав довільне значення, зазвичай відмінне від загальноприйнятого. Н. Вебстер також зазначає, що використання самого терміна «сленг» у його часи вважалося «низьким», і це відповідно пояснює, чому такі лексикологи, як Н. Бейлі (1721), С. Джонсон (1755), Д. Еш (1775) та інші, повністю ігнорували його існування (20, цит. за Х. Ф. Рівз. – Ю. Н.). У 1864 році в новому виданні Вебстерського словника попереднє визначення сленгу було розширено до такого: *«низька, вульгарна, самовільна мова; розмовний спосіб вираження поширений серед певного класу суспільства»* [22]. Це була перша згадка про популярність сленгу саме серед різних замкнених соціальних груп; елемент, який сьогодні вважається визначальним.

М. Солтер зазначає, що поняття «сленг» виникло як діалектне слово на півночі Англії, яке використовувалося для означення території або газону [43]. Згодом воно стало позначати людей, які рекламували та продавали товари в певних місцях [43]. Зрештою, сленг став терміном, що застосовувався для опису яскравої та неформальної мови цих продавців. Найперший випадок вживання сленгу був зафіксований сторіччя тому серед кримінальних угруповань, адже вони не хотіли, щоб їхнє спілкування міг зрозуміти хтось

незнайомий. Отже, сленг може об'єднувати людей і визначати мовні кордони певних груп. Зокрема, Дж. Грін писав: «Сленг підкреслює той факт, що ми разом, а також демонструє те, що ти не один із нас. Знову ж таки, це людський феномен. Вживаючи сленг, ми наче обіймаємо одне одного, це як елемент самозахисту» (Ю. Н.) [44]. У ті часи школярів вчили, що використання сленгу неприпустиме, але попри заборону, вони продовжували його вживати, так сленг почав поступово проникати в молодіжне середовище. Згодом він став з'являтися в популярній культурі, зокрема в п'єсах і книгах, а на початку 1920-х років сленгом навіть зацікавилися відомі письменники (Е. Е. Каммінгс, Е. М. Гемінгвей, Ф. С. Фіцджеральд тощо). У період після Першої світової війни у суспільстві сформувалося нове ставлення до сленгу, і на нього з'явився попит у розважальних закладах, засобах масової інформації та художній літературі [43].

Д. В. Маурер зауважує, що процеси, внаслідок яких слова стають сленгом, абсолютно такі ж самі, як і ті, внаслідок яких інші слова в мові змінюють свою форму або значення. Серед них: використання метафор та аббревіатур, генералізація, запозичення слів з іноземних мов тощо [37]. Наприклад, англійське слово «*crush*» (іменник) у 1590-х роках означало «*акт розчавлення, сильне зіткнення*» [35], у 1806 році – «*велике скупчення людей*» [35], а сучасне значення, яке відоме нам сьогодні «*почуття любові до когось або захоплення кимось*» уперше було зафіксовано аж у 1884 році [35]; «*to have a crush on someone*» (укр. *бути закоханим у когось*) – у 1903 році [35]. Сьогодні слово «*краш*» – це типовий для української мови сленгізм [24, с. 150]. Отже, сленгові одиниці можуть скорочуватися («*Instagram*» – *insta* – *інста* [26]), можуть бути запозичені (слово «*baloney*» – з Болоньї, близько 1920 року стало означати «*nonsense*» (укр. *нісенітниця*) [39]), також можливі акроніми («*ASAP*» – *as soon as possible* – *асан*) [24, с. 10].

До того ж деякі сленгізми утворюються з абсолютно звичайних загальноновживаних слів. Існує кілька можливих способів: 1) Зміна значень – перенесення значення з одного предмета на інший, наприклад: «*frenemy*» (поєднання слів «*friend*» і «*enemy*») – людина, яка здається другом, але разом з тим не хоче мати з вами нічого спільного (укр. *заклятий друг, друг-ворог*) [39]. 2) Комбінації значень – поєднання думок, які створюють нове слово, наприклад: «*greycation*» – коли запрошуєш бабусю та дідуся до себе на канікули [41]; «*awesomity*» – найвищий рівень крутості [46]. 3) Слова для позначення нових видів діяльності: «*юзер*» (англ. *user*) – користувач комп'ютера [24, с. 315]; «*фіксити*», «*пофіксити*» (англ. *to fix*) – полагодити, виправити [24, с. 194]; 4) Слова, що використовуються у соціальних мережах: «*to unfriend*» – «*відфрендити*» (видаляти когось зі списку друзів у соціальних мережах) [24, с. 72].

Д. Голсуорсі писав: «*Сленг енергійний і влучний. Ймовірно, більшість наших життєво важливих слів колись були сленгом*» [15]. У різні часи слова означають різні речі, носії мови – це ті, хто змінюють їхнє використання, несвідомо додаючи нові значення та смисли. Перекладаючи американські сленгові одиниці, безумовно, важливо мати певне розуміння культурних, історичних і соціальних контекстів його безперервного розвитку та чітке усвідомлення причин, за яких слова перетворюються на сленг. Адже якісний переклад американського сленгу неможливий без врахування культурних особливостей і теоретичних аспектів сленгу у складі англійської мови.

1.2. Еволюція сленгу та причини його розповсюдження

Інтерлінгвістичні та екстралінгвістичні чинники відіграють вирішальну роль у дослідженні природи мовних змін, їхньої внутрішньої сутності та

закономірностей. Однак основним моментом у розвитку мови вважається збагачення та розширення її словникового запасу [18]. Новостворені або запозичені сленгізми вже після певного періоду сприйняття як незвичні та нові, перетворюються на постійну частину англійського словникового складу. Внаслідок цього, лексикологічний шар – це найперший індикатор постійної мовної трансформації та розвитку [18]. С. О. Швачко у своєму дослідженні наводить приклад того, як за часів покоління бітників у 1950-х роках слово «*cool*» у сленговому лексиконі використовувалося для позначення чогось «крутого», натомість на початку 1960-х років молодь почала вживати слово «*ace*», а згодом у лексиконі хіпі перевагу стали надавати сленгізму «*groovy*» [20].

За останні кілька десятиліть найбільшими джерелами формування сленгових слів вважаються: музика, політика та інтернет [43]. Популярна музика, особливо реп, поп і хіп-хоп, призвела до появи багатьох сленгізмів (молодіжний термін «*wannabe*» (людина, яка відчуває постійну потребу поводити себе як хтось інший [46]) виник завдяки пісні «*Wannabe*» гурту «*Spice Girls*»). Політична сфера також зумовила виникнення значної кількості сленгізмів («*greenwashing*» (укр. *грінвошинг*, *зелений камуфляж* [24, с. 92]) – екологічне позиціювання компанії чи товару/послуги без достатніх на те підстав [24, с. 92]). Однак найбільшим джерелом утворення сленгу вважається Інтернет [43], зокрема, соціальні мережі. Адже через те, що молодь постійно користується інтернетом, сленговим словам набагато легше проникати у їхню свідомість і, відповідно, впливати на їхню мову.

Отже, ми розглянули джерела виникнення сленгу, що становить пасивну складову процесу його формування. Однак без активної участі певних соціальних груп, потрапляння сленгових одиниць у повсякденний вжиток неможливо. Насамперед до найбільших творців сленгу належить молодь (усі

вікові групи: діти, підлітки, студенти тощо), оскільки вони мають певні знання про офіційну літературну мову, а також про молодіжний, локальний, глобальний та інші види сленгу. Видавництво академічних словників «Оксфордський словник англійської мови» навіть запустило мовознавчу ініціативу, де всі охочі можуть надсилати на їхній вебсайт «унікальні слова та вирази», які використовують діти та підлітки, або опублікувати їх у Твіттері під хештегом *#youthslangappeal* [32]. Видавництво пояснює таку ідею тим, що їм важливо зафіксувати всі особливі слова, які формують англійську мову, а це насамперед сленгові одиниці. Редактори словника не встигають записувати всі новоутворення, тому закликають людей надсилати їх самостійно [32].

З погляду перекладознавства, важливо брати до уваги всі джерела утворення сленгових одиниць, а також соціальні групи, що безпосередньо впливають на його розповсюдження. Адже, у перекладі американського сленгу треба враховувати не тільки лексичний зміст, але й емоційне забарвлення, що вкладається у нього. Для того, аби вміти правильно виявляти рівень експресивності, необхідно розуміти у який спосіб відбувалося формування того чи іншого американського сленгізму та які конотації він передбачає.

1.3. Стратегії перекладу американського молодіжного сленгу українською мовою

Ми розглянемо трансформації, які найчастіше вживаються в перекладі американського сленгу в молодіжних телесеріалах. С. Є. Максимов вважає, що завдання перекладача полягає в тому, аби максимально повно та природно відтворити інформацію вихідного тексту. Цього можна досягти тільки за допомогою певних структурних або семантичних змін. Такі модифікації

вважаються результатом лексичних і граматичних розбіжностей у мовах і називаються *перекладацькими трансформаціями* [5, с. 157]. Переклад не може бути повністю ідентичним оригіналу, оскільки кожна мова має свою індивідуальну структуру та правила вживання. Тож, основне завдання – це створити переклад максимально наближений до вихідного тексту з точки зору семантики, структури та потенційного впливу на цільову аудиторію.

Багато перекладачів (зокрема І. В. Онушканич [7], Я. Низенко [6], Н. Григоренко [6], Ю. І. Сидоренко [10] тощо), які вивчали та досі вивчають питання сленгу, сходяться на тому, що найбільша складність у роботі з його перекладом полягає у пошуку сучасних еквівалентів. Адже сленг швидко розвивається, кожного дня виникають нові значення та альтернативи перекладу, які мовознавці та редактори словників навіть не встигають фіксувати. Деякі слова з часом зовсім зникають з ужитку, а певні вислови укріплюються в мовному середовищі настільки, що згодом втрачають свій статус сленгу, перетворюючись на буденну лексику. Також, ступінь співвідношення експресивності слів у мові оригіналу та перекладу – це досить комплексне питання. Зокрема, І. В. Онушканич зазначає, що найчастіше перекладачі, з огляду на подібну розбіжність ступеня експресії, вживають менш емоційні еквіваленти української мови [7, с. 297]. Проте ми вважаємо, що сленгізми використовуються саме для вираження певного спектра емоцій, тому варто намагатися якомога точніше передати цю експресію. Адже якщо перекладати сленг, використовуючи еквіваленти зовсім нейтрального забарвлення, то втрачаються емоційність і чуттєвість слів мовця.

На думку І. С. Бик найдоцільніше в перекладі американського молодіжного сленгу використовувати такі трансформації: 1) *еквівалент*; 2) *функціональний аналог чи варіантний відповідник*; 3) *описовий переклад*; 4) *транскодування (транскрипція або транслітерація) і калькування* [1, с. 240].

Н. Григоренко та Я. Низенко виділяють такі способи: 1) *пошук нестандартної одиниці з аналогічною експресивністю*; 2) *описовий переклад* (тлумачення та роз'яснення предметно-логічного значення) [6]. К. Ю. Шеремета також вважає, що за наявності *функціональних аналогів* або *варіативних відповідників* у мові перекладу, варто надавати їм перевагу. У разі їхньої відсутності, можна застосовувати *описовий переклад* або шукати *контекстуальну заміну* [14].

Отже, на нашу думку, перекладаючи американський сленг, у першу чергу варто шукати *еквівалентні відповідники*, за наявності таких в українській мові. Під поняттям перекладацької еквівалентності слід розуміти максимально можливий мовний ступінь збереження значення оригіналу в перекладі, не втрачаючи при цьому експресивність і стиль мовлення. Наприклад: «Get out!» [7]. // «Та ну! та ладно тобі! не гони!» [7]. «Dude» [7]. // «Чувак» [7]. «Nerd» [42]. // «Ботанік» [42]. «Chatterbox» [42]. // «Базікало» [42]. «I'm no rat» [42]. // «Я не стукач» [42].

Еквівалентні відповідники допомагають уникнути штучності в перекладі та роблять його цілісним. Еквівалентність у перекладі також може бути вагомою перевагою для залучення більшої аудиторії (тобто не обмежуватися лише дітьми та підлітками), бо для старшого покоління українські відповідники ймовірніше будуть більш зрозумілими, аніж транслітеровані американські сленгізми. Крім того, І. С. Бик зазначає, що переклад за допомогою еквіваленту найбільш природній і вже сам факт того, що еквіваленти не творяться знову під час використання в мові, а лише відтворюються, має спонукати перекладачів шукати для кожного з них постійні відповідники в українській мові [1].

У разі відсутності стійкого еквівалента, можна обмежитися *стилістично нейтральними варіантами*, які передають тільки загальне значення сленгу. Проте, треба пам'ятати, що тоді відбувається так звана

«мовна нейтралізація», і як наслідок автоматично втрачається емоційно-експресивне та стилістичне забарвлення. Наприклад: «Bummer» [42]. // «Розчарування» [42]. «Couch potato» [7]. // «Лінивий» [7]. «Bestie» [42]. // «Найкраща подруга» [42]. «Laid-back» [7]. // «Спокійний, розслаблений» [7]. «Boo» [42]. // «Хлопець/дівчина» [42].

Ще один із можливих варіантів перекладу сленгу за відсутності еквівалентних відповідників – це *використання просторічної лексики*, адже у такий спосіб перекладач демонструє необхідну ознаку відхилення від норм літературної мови. Наприклад: «What's up?» [42]. // «Що ти?» [42]. «Rude thing» [42]. // «Хамло» [42]. «To chew the fat» [42]. // «Патякати» [42].

Адекватний переклад передбачає врахування всіх особливостей англійської мови та намагання передати ці ознаки еквівалентними одиницями української мови. Проте міжмовна синонімія не може бути абсолютною, тому повний збіг у значенні та вживанні, особливо в перекладі, неможливий. І насамперед це стосується сленгу, який часто відносять до так званої «безеквівалентної лексики».

Якщо ж сталі перекладні еквіваленти відсутні в українській мові, тоді наступною найпоширенішою стратегією перекладу вважається *пошук функціональних аналогів* або *варіантних відповідників* [7]. Вони вживаються у тому разі, коли для одного сленгізму у двомовному словнику пропонується декілька варіантів перекладу, і потрібно обрати найбільш наближений у всіх аспектах. Вибір слова з ряду синонімів у перекладі визначається контекстом і, як правило, функціональний аналог або варіантний відповідник передають лише одне значення вихідної мови. Тому важливо підібрати саме такий відповідник, який демонструватиме схожу експресивність та емоційне забарвлення, як і слово або фраза вихідної мови. Аби зробити вибір оптимального відповідника, перекладач повинен провести

детальний аналіз культурного та соціального контексту, і чітко розуміти який саме перекладацький аналог буде влучно вжити конкретно у цій ситуації. Наприклад: «Sick» [42]. // «Крутий, відпадний, кльовий, прикольний, потрясний» [42]. «Hot» [42]. // «Гарячий, сексі, привабливий, популярний» [42]. «Bubblehead» [7]. // «Дурбелік, придурок, дурак, довбань, йолоп, олух». [7].

У разі, якщо функціональні аналоги або варіантні відповідники відсутні в мові перекладу, перекладачі вдаються до **транскодування**. В.І. Карабан виділяє чотири його види: *транслітерація, транскрибування, змішане транскодування та адаптивне транскодування* [7]. У перекладі сленгу найчастіше застосовуються **транслітерація** та **транскрибування**. Ця перекладацька трансформація, на нашу думку, одна з найпопулярніших серед усіх можливих способів перекладу молодіжного американського сленгу. Адже постійне використання соціальних мереж (*TikTok, Instagram, Netflix, YouTube* тощо) вплинуло на тенденцію до того, що українська молодь останнім часом у своїх розмовах надає перевагу вживанню транслітерованого або транскрибованого американського сленгу, а не українських відповідників [31]. Наприклад: «Cringe» [24, с. 151]. // «Кринж» (значення: *відчуття внутрішнього дискомфорту, ніяковості*) [24, с. 151]. «Crush» [24, с. 150]. // «Краш» (значення: *почуття любові до когось або захоплення кимось*) [24, с. 150]. «Epic fail» [24, с. 118]. // «Епikфейл» (значення: *велика поразка*) [24, с. 118]. «Loser» [24, с. 162]. // «Лузер» (значення: *невдаха*) [24, с. 162]. «Fan» [24, с. 277]. // «Фан» (значення: *прихильник, фанат*) [24, с. 277]. «Easy» [24, с. 122]. // «Ізі» (значення: *легко, без проблем*) [24, с. 122]. «Hype» [24, с. 77]. // «Хайп/гайп» (значення: *сенсація, ажіотаж*) [24, с. 77]. «To flex» [24, с. 288]. // «Флексити» (значення: *хизуватися, вихвалятися*) [24, с. 288].

Також, як окрему групу варто виокремити лексеми, які перекладаються за допомогою транскодування (транслітерації або транскрипції) і позначають сучасні привітання у молодіжному дискурсі, які перетворилися на вже досить усталені вирази в українській сленговій мові. Наприклад: «Ні» [42]. // «Хай» (значення: *привіт*) [45]. «Вуе» [42]. // «Бай» (значення: *бувай*) [42]. «Hello» [42]. // «Хелоу» (значення: *вітаю; привіт*) [42]. «Sorry» [24, с. 228]. // «Сорі/соррі» (значення: *вибач*) [24, с. 228]. «Cheers!» [24, с. 307]. // «Чирс!» (значення: *будьмо!*) [24, с. 307]. «Surprise!» [24, с. 248]. // «Сюрпрайз!» (значення: *сюрприз!*) [24, с. 248].

Ще одна з популярних стратегій перекладу молодіжного американського сленгу – це *калькування*. Воно передбачає відтворення українською мовою структурно-семантичних моделей англійської мови. Перекладачі зазвичай вдаються до використання цієї трансформації, коли в мові перекладу неможливо знайти лексичну одиницю, яка б відповідала всім вимогам перекладу сленгізмів. Хоч калькування і зберігає стилістичне забарвлення оригіналу, але якщо це не сталий або не дуже популярний вислів вихідної мови, тоді існує вірогідність того, що він може бути незрозумілим для деяких українських глядачів. Наприклад: «Workaholic» [42]. // «Трудоголік» (значення: *людина, яка знаходиться у стані залежності від роботи*) [42]. «Мама's boy» [42]. // «Матусин/мамин синок» (значення: *чоловік, який сильно залежить від своєї матері*) [42]. «Bookworm» [42]. // – «Книжковий черв'як/хробак» (значення: *людина, яка любить читати та постійно це робить*) [42].

Також, використовуючи трансформацію калькування, до українських слів досить часто додається: 1) суфікс «-ер» («хейтер/гейтер» – вороже налаштована людина; лексема утворена від англійського дієслова «*to hate*» – *ненавидіти* [24, с. 81]; «флексер» – людина, яка постійно вихваляється;

лексема утворена від дієслова «*to flex*» – *вихвалятися* [24, с. 288]); 2) суфікс «-*ing*» («*менсплейнінг*» – термін на позначення сексистської манери чоловіків розмовляти з жінками; лексема утворена від дієслова «*to mansplain*» [24, с. 168]). Крім того, під час калькування можливе утворення похідних слів від запозичених (зазвичай від англійських іменників виникають українські дієслова): «*кринжувати*» (дієслово утворене від англійського іменника «*cringe*» [24, с. 151]); «*рофлити*» (дієслово утворене від англійського іменника «*rofl*» [24, с. 208]).

До інших стратегій перекладу молодіжного американського сленгу належить **пряме включення**, тобто використання оригінального написання англійського слова в перекладеному тексті. Якщо сленгізм має специфічні особливості звучання або написання, і його неможливо передати за допомогою інших трансформацій, перекладач може застосувати пряме включення. Навіть у соціальних мережах молодь часто використовує американські сленгові слова без буквального перекладу чи транскодування. Наприклад: «Is there anything else that interests you more than *Instagram* and *TikTok*? It's pathetic [42]!» // «Чи існує щось у цьому житті, що цікавить тебе більше, ніж *Instagram* і *TikTok*? Ну це жах» [42]!

Поширеною стратегією перекладу сленгізмів також вважається **заміна частин мови**, або **конверсія**. Нерідко трапляються випадки, коли англійські сленгові іменники та прикметники замінюються на українські дієслова. Переважно це стосується іменників із закінченням «-*er*», які часто використовуються не лише для позначення осіб певної професії, а й взагалі для позначення будь-якого діяча [7]. Наприклад: «He agreed to do it after all, I didn't even have to be an *arm-twister*» [42]. // «Зрештою, він погодився, мені навіть не довелося *наполягати* на цьому» [42].

Сленговий іменник «*arm-twister*» означає «людина, яка тисне на когось і змушує робити інших те, чого вони не бажать», в українському перекладі він передається дієсловом «*наполягати/напосідати*».

Ще однією з популярних стратегій перекладу американського сленгу вважається **антонімічний переклад**. У певних випадках сленгові заперечувальні конструкції властиві англійській мові, але зовсім неприродні для української мови та навпаки. Наприклад: «*You betcha!*» [7]. // «Не сумнівайся!» [7]. «*Buzz off!*» [42]. // «Не лізь/суйся!» [42]. «*I am not kidding, you moron!*» [42]. // «Я тобі серйозно кажу, бовдуре!» [42].

Ще однією ефективною стратегією перекладу американського сленгу вважається **генералізація**. Аби не перевантажувати українського глядача сленговими реаліями та дещо спростити загальне розуміння, використовується трансформація генералізації. Однак варто бути обачним, оскільки це може призвести до втрати точності інформації. В. І. Карабан зауважує, що генералізацію слід використовувати тільки тоді, коли вживання в перекладі словникового відповідника слова може спричинити порушення граматичних і стилістичних норм мови перекладу [2]. Наприклад: «*The cops stopped me, and I had to quickly get rid of 5 grams of snow*» [42]. // «Мене зупинили коп, тож мені довелося швидко позбутися 5 грамів *наркоти*» [42].

Сленговий іменник «*snow*» зазвичай означає конкретний вид наркотиків, тобто або «*кокаїн*», або «*героїн*», але у цьому випадку значення було узагальнено до збірного розмовного терміну «*наркота*».

Говорячи про генералізацію, варто зазначити протилежну їй трансформацію – **конкретизацію**. За І. М. Клименко це лексична трансформація, яка означає заміну слова з більш загальним значенням на термін з менш загальним значенням [3]. Конкретизація часто застосовується у перекладі сленгу, адже українські глядачі не завжди можуть правильно

розуміти дефініції певних лексичних одиниць через розбіжності з американською культурою, тому цілком доцільно у цих випадках уточнювати вираження таких загальних понять. Наприклад: «So that *thing* falls and completely knocks us down...» [42]. // «І от ця *фігня* падає та повністю збиває нас з ніг...» [42]. «Are you guys a *thing*?» [42]. // «То ви *зустрічаєтеся*?» [42].

У цих двох реченнях у перекладі відбулася конкретизація слова «*thing*», враховуючи індивідуальний контекст кожного з них. У першому реченні «*thing*» було перекладено як «*фігня*», а у другому як «*зустрічаєтеся*».

І. С. Бик також виділяє **описовий переклад** як один зі способів відтворення американського сленгу [1]. Під час цієї трансформації замість самого слова вживається його пояснення. Здебільшого описово перекладаються ті слова, що позначають поняття або явища, які відсутні в нашому житті, а тому в українській мові немає спеціальних виразів для їхнього відтворення. Зокрема, Ю. І. Сидоренко зазначає, що досить часто перекладачі змушені обирати шлях роз'яснення значення слова, адже в мові оригіналу існує досить великий шар лексики, який виник на основі реалій даної країни, і в нашому вокабулярі таких понять відповідно немає [10]. Проте І. В. Онушканич зауважує, що значним недоліком описового перекладу вважається його багатослівність і громіздкість, тому до такої стратегії вдаються лише тоді, коли можна обійтися відносно коротким поясненням [7]. Цей момент особливо варто враховувати під час аудіовізуального перекладу, адже зазвичай у телесеріалах немає часу на довгі описи, а також треба брати до уваги ліпсинг. Наприклад: «*Twinkie*» [34]. // «Людина або річ, яка здається привабливою, але не має особливої цінності або вартості» [34]; «*Ball-breaker*» [45]. // «Особа, зазвичай жінка, чий характер і поведінка можуть розцінюватися як такі, що загрожують чоловічому авторитету» [45]; «*To mainline*» [46]. // «Вводити наркотик (особливо героїн) безпосередньо у вену; вживати щось або

насолоджуватися чимось без обмежень» («*mainlining coffee all day long*» – пити каву протягом усього дня) [46].

У разі, якщо можливі функціональні аналоги або варіантні відповідники відсутні, перекладач може скористатися *компенсацією втрат*. У такий спосіб у перекладі виникає інший сленгізм, але такого ж стилістичного напрямку. Адже важливіше забезпечити стилістичну адекватність перекладу у цілому, аніж зберегти точне розташування певної сленгової одиниці. Наприклад: «Yo! Almost eleven *o'clockity*, so haul it out on the dance floor one last time before the Rave’N says “Nevermore!”» [49, 4 еп., 39:05-39:12] (тут і далі еп. – епізод). // «Йо! Майже одинадцята, тож *залітайте* востаннє на танцмайданчик, перш ніж Rave’N скаже «Невермор»!» [48, 4 еп., 39:05-39:12]. «Йоу-йоу-йоу, вже майже одинадцята, тому запрошуємо вас на танцпол в останнє для виконання танцю «Рейвен каже «Невермор»!» [47, 4 еп., 39:05-39:12].

Для того, аби передати стилістичне забарвлення оригіналу, перекладачки Катерина Устинова та Юлія Почінок [23] додають притаманні українській мові сленгові елементи, у такий спосіб досягаючи природності звучання. Вони змогли відтворити стиль сленгових одиниць «yo» і «*o'clockity*» у вигляді українських сленгізмів «*залітайте*» і «*йоу-йоу-йоу*». У перекладі була влучно передано експресивність і збережений неформальний тон мовців, попри те, що це стилістично позначилося на інших словах оригіналу.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Проаналізувавши причини виникнення американського сленгу, а також всі можливі стратегії його перекладу в кінодискурсі, запропоновані різними перекладачами, ми зробили такі висновки: 1) Після Першої світової війни у соціумі сформувалося нове позитивне ставлення до сленгу, до цього часу він

вважався «низькою, вульгарною та беззмістовною мовою» [21]. 2) Найбільшими джерелами формування молодіжного американського сленгу в наш час вважаються: музика, політика та інтернет (особливо соціальні мережі) [43]. Найголовніші творці сленгу – молодь (усі вікові групи: діти, підлітки, студенти тощо). 3) Перекладаючи сленг, варто дотримуватися двох найпоширеніших стратегій: *пошук еквівалентних відповідників* і *пошук функціональних аналогів/варіантних відповідників*. Зазвичай саме ці трансформації надають перекладу природного звучання та додають потрібний рівень експресивності. 4) За відсутності сталих еквівалентів і функціональних аналогів/варіантних відповідників в українській мові, перекладачі все частіше вдаються до трансформації *транскодування* (*транслітерація* та *транскрипція*). Адже, зараз навіть українська молодь у своїх розмовах, як правило, надає перевагу вживанню транслітерованого або транскрибованого американського сленгу, а не українських відповідників [31]. 5) У випадках, коли у перекладі неможливо застосувати вищезазначені стратегії, перекладачі вдаються до трансформацій *калькування*, *прямого включення*, *генералізації*, *конкретизації*, *описового перекладу*, *компенсації втрат* тощо. 6) Найбільша складність у роботі з перекладом американського молодіжного сленгу полягає у пошуку сучасних еквівалентів. 7) У перекладі завжди варто намагатися якомога точніше передати експресивність і чуттєвість слів мовця, який використовує певні сленгізми.

Отже, можна дійти висновку, що проблема перекладу американського сленгу в кінодискурсі, безсумнівно, актуальна, адже нові сленгові одиниці з'являються кожного дня та швидко впроваджуються в дискурс молодіжних телесеріалів, які потім відповідно вимагають перекладу іншими мовами.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО СЛЕНГУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ТЕЛЕСЕРІАЛУ «ВЕНЗДЕЙ»

2.1. Загальна характеристика сленгових одиниць в американському телесеріалі «Венздей»

Для дослідження стратегій перекладу американського сленгу українською мовою ми обрали молодіжний комедійний телесеріал жахів «Венздей» («*Wednesday*») режисера Тіма Бертона [49]. Він заснований на газетних коміксах американського художника Чарлза Аддамса про «Сімейку Аддамс» [31], і зокрема він фокусується на персонажі Венздей Аддамс. Прем'єра серіалу відбулася на кіноплатформі «Netflix» 23 листопада 2022 року [24]. Він був дубльований українською студією «Так Треба Продакшн» [28] на замовлення компанії «Netflix» у 2022 році [50]. Режисерка дубляжу – Олена Бліннікова, перекладачки – Катерина Устинова та Юлія Почінок [23].

Усього було проаналізовано *перший сезон*, який складається з *8 серій*, кожна в середньому *50 хвилин*, загальним хронометражем *5 годин 56 хвилини 51 секунда*. Матеріалом дослідження послуговував українськомовний дубляж і субтитри, адже їхні варіанти перекладу відрізнялися. Методом суцільної вибірки було виписано *215 сленгових одиниць* (див. Додаток А), які потім було класифіковано відповідно до перекладацьких трансформацій. Найбільшу кількість сленгізмів було вжито у другому епізоді, а саме – *45*, у четвертому – *35*, у третьому – *33*, у першому – *30*, у шостому – *26*, у сьомому – *25*, у восьмому – *11*, і найменше всього у п'ятому – *10*. Переважно сленг використовувався у діалогах між підлітками, рідше – у діалогах між батьками й дітьми та дуже рідко – лише між батьками. Наприклад, у п'ятому епізоді був

«Батьківський Вікенд», саме тому була вжита найменша кількість сленгових одиниць, оскільки підлітки у спілкуванні з батьками намагалися здебільшого уникати використання неформальної лексики.

Говорячи щодо загальної характеристики сленгу в американському телесеріалі «Венздей», можна зазначити, що було вжито дуже багато сучасних сленгізмів, особливо таких, що переважно виникли на платформах соціальних мереж (*TikTok, Instagram, Snapchat* тощо). Наприклад: «Wiki» (Wikipedia) [49]. // «Вікі» (сленгове скорочення від слова «Вікіпедія») [47]. «Insta» (Instagram) [49]. // «Інста» (сленгове скорочення від слова «Інстаграм») [47]. «Cancel culture» [49]. // «Культура скасування» [47] (коли людина опиняється поза соціальною сферою через неприйнятну, на думку більшості, поведінку [25]). «Ditto» [49]. // «Те саме; я згоден/на» (вживається, аби показати, що ви згодні з чієюсь думкою) [47].

Також, була окрема категорія сленгових одиниць, які були створені спеціально для всесвіту телесеріалу «Венздей». Наприклад: «Fangs, АКА vampires» [49]. // «Ікла», тобто вампіри [47]. «То fang» [49]. // «Іклуватися» (коли два вампіри цілуються) [47]. «Furs, АКА werewolves» [49]. // «Хутра», тобто вовкулаки [47]. «Normie» [49]. // «Нормик» [47].

Крім того, часто в серіалі використовувалися досить загальні сленгізми, які вже давно знаходяться в лексичній системі англійської мови, тому тепер сприймаються як зовсім звична лексика та майже позбулися свого статусу «сленгу». Вони перекладалися по-різному, залежачи від контексту, але в основному шляхом пошуку функціонального аналога та варіантного відповідника: «Freak» [49]. // «Дивачка, психічка, чудило, потвора» [47]. «Nada» [49]. // «Нічого, нада» [47]. «Jerk» [49]. // «Придурок, козел» [47]. «Hang out» [49]. // «Тусуватися, гуляти разом» [47].

2.2. Стратегії перекладу американського молодіжного сленгу в телесеріалі «Венздей»

У цьому підрозділі ми детально проаналізуємо найпопулярніші перекладацькі стратегії, які було використано для відтворення американського молодіжного сленгу в телесеріалі «Венздей». Ми порівняємо оригінал серіалу з українським дубляжем і субтитрами від української студії «Так Треба Продакшн» [28]. Варто зазначити, що варіанти перекладу для дубляжу та субтитрів здебільшого сильно відрізнялися. Адже під час дублювання в першу чергу перекладачкам треба було зважати на такі важливі фактори, як ліпсинг і час синхронізації реплік із кадром, тим часом як у субтитруванні таких обмежень не було. Деколи в перекладі були використані доволі нейтральні відповідники, що на нашу думку, занадто сильно нейтралізувало експресивність оригіналу. Інколи сленгізми взагалі було вилучено, що перетворювало емоційно забарвлене мовлення американських підлітків на зовсім звичайне, або ж деколи навіть літературне.

Отже, у більшості випадках американський сленг було перекладено шляхом вибору одного з декількох синонімів, тобто **функціональним аналогом** або **варіантним відповідником**. Наприклад: «What's a Nevermore *freak* doing out in the wild?» [49, 1 еп., 37:10-37:15]. // «Що *дивачка* з «Невермор» забула на волі?» [48, 1 еп., 37:10-37:15]. // «Що *психічка* з «Невермору» тут робить?» [47, 1 еп., 37:10-37:15].

Сленгізм «*freak*» позначає людину, яка виражає настільки сильну одержимість чимось, що це нагадує нездорову залежність; або ж поведінка цієї людини сильно відрізняється від загальноприйнятої, тобто «нормальної» [34]. Тому «*дивачка*» і «*психічка*» у перекладі точно передають емоційне та

конотаційне забарвлення цієї сленгової одиниці. Інші можливі варіанти перекладу: *фрік, ненормальна, навіжена* тощо.

«You're not scary. You're just kinda *kooky*» [49, 1 еп., 49:46-49:49]. // «Ти зовсім не страшна. Просто *із заскоками*» [48, 1 еп., 49:46-49:49]. // «Ти не страшна, але трохи *ку-ку*» [47, 1 еп., 49:46-49:49].

Сленгізм «*kooky*» вживається для опису трохи дивної або ексцентричної людини, але навіть попри таку дивакуватість вона все одно викликає симпатію [34]. У варіанті перекладу для субтитрів обрали просторічний вираз «*із заскоками*», що точно передає потрібний відтінок неформального стилю оригіналу. Цікаво, що у дубляжі це слово переклали як «*ку-ку*», навіть вдаючись до ономапоєї, тобто до звуконаслідування. У такий спосіб вдалося зберегти не тільки емоційне забарвлення, але й потрібну артикуляцію для ліпсінгу.

«What are you two *yakking* about?» [49, 2 еп., 18:37-18:39]. // «Про що ви там *теревените*?» [48, 2 еп., 18:37-18:39]. // «Про що ви *базікаєте*?» [47, 2 еп., 18:37-18:39].

Сленгізм «*to yak*» означає «*розмовляти безперервно та без діла*» [45]. На нашу думку, в обох варіантах перекладу було вдало збережено неформальний стиль оригіналу. Інші можливі варіантні відповідники: *точити баяси, лялякати* тощо.

«Thing gives a *killer* neck massage» [49, 2 еп., 6:19-6:22]. // «Річ робить *убивчий* масаж шії» [48, 2 еп., 6:19-6:22]. // «А Річ робить *класний* масаж» [47, 2 еп., 6:19-6:22].

Сленгізм «*killer*» вживається для опису чогось, що захоплює або приємно вражає [34]. У субтитрах було вжито варіант «*убивчий*», що на нашу думку, може потенційно заплутати глядача: чи від цього масажу шії дійсно можна померти, чи він настільки приємний? Тим часом у дубляжі сленгове

зabarвлення оригіналу було передано, але, можливо, варто було б обрати більш експресивний відповідник, як, наприклад: «відпадний» або «крутезний», адже прикметник «класний» усе ж таки дещо нейтральний.

«This place is creepy AF» [49, 6 еп., 29:53-29:56]. // «Тут достобіса страшно» [48, 6 еп., 29:53-29:56]. // «Тут страшно як у дуні» [47, 6 еп., 29:53-29:56].

Сленгізм «AF» це скорочення від виразу «as fuck», який використовується в молодіжному лексиконі для підсилення опису чогось, схожий за значенням до «дуже» [46]. Ймовірно, скорочена версія була вжита саме для того, аби речення не звучало занадто нецензурно, але в обох перекладах передано більш експресивний варіант. Ми вважаємо це правильним рішенням, адже використання більш нейтрального аналога в українській мові, безумовно, відобразилося б на передачі потрібної експресивності оригіналу.

У перекладі також можна помітити неодноразове застосування стратегії пошуку *еквівалентних відповідників*. Адже, якщо сталі еквіваленти були наявні в українській мові, то перекладачки використовували їх. Наприклад: «Okey-dokey» [49, 1 еп., 20:36-20:37]. // «Добренько». [48, 1 еп., 20:36-20:37]. «Добренько» [47, 1 еп., 20:36-20:37].

Сленгізм «okey-dokey» має таке ж значення, як і звичайне «ока», і вживається, аби показати співрозмовнику, що ви згодні з чимось. В обох перекладах було вдало передано стиль оригіналу, вживаючи розмовний варіант слова «добре», а саме «добренько».

«Consider it a freebie» [49, 1 еп., 47:06-47:08]. // «Вважай це халявою» [48, 1 еп., 47:06-47:08]. // «На дурняк» [47, 1 еп., 47:06-47:08].

Сленгізм «freebie» означає, що щось надається безкоштовно [45]. В обох перекладах було влучно вжито сталі еквівалентні відповідники, такі як

«халява» і «на дурняк», це допомогло зберегти неформальний стиль оригіналу, при цьому не втрачаючи природності звучання перекладу.

«*One hundo!*» [49, 3 еп., 20:36-20:37]. // «*Сто про!*» [48, 3 еп., 20:36-20:37]. // «*Сто пудів!*» [47, 3 еп., 20:36-20:37].

Сленгізм «*one hundo*» це скорочення від виразу «*one hundred percent*», тобто «*сто відсотків*», що у підлітковому дискурсі вживається для позначення впевненості у чомусь, або для згоди з чимось. В обох варіантах перекладу було влучно підібрано розмовні еквівалентні відповідники «*сто про*» і «*сто пудів*», що притаманні молодіжній українській мові.

«*Hard pass*» [49, 5 еп., 13:09-13:10]. // «*Я пас*» [48, 5 еп., 13:09-13:10]. // «*А дзуськи*» [47, 5 еп., 13:09-13:10].

Сленгізм «*hard pass*» означає рішучу відмову від чогось або відхилення якоїсь пропозиції [39]. Дослівний переклад цього виразу, «*важкий прохід*», точно не дав би адекватного розуміння оригіналу, тому в українських субтитрах і дубляжі було вжито еквівалентні відповідники: «*я пас*» і «*дзуськи*».

У перекладі американського сленгу телесеріалу «Венздей» також можна помітити використання трансформації **прямого включення**. Наприклад: «Now, once the plant is pollinated, what do the male insects get in exchange? – *Nada*. Just like all the guys at the Rave’N» [49, 4 еп., 6:10-6:18]. // «А коли рослину запилять, що натомість отримують самці? – *Nada*. Як хлопці на *Rave’N*» [48, 4 еп., 6:10-6:18]. // «Але, коли рослина запилена, що самець комахи отримує взамін? – *Nada*. Як і всі хлопці на Рейвені» [47, 4 еп., 6:10-6:18].

«*Nada*» у молодіжному дискурсі означає «*нічого*», «*нуль*». Зазвичай, якщо сленгізм має специфічні особливості звучання або написання, або ж його не можна передати за допомогою інших трансформацій, перекладач може вдаватися до прямого включення. Ймовірно, саме тому в обох перекладах було

залишено оригінальне написання англійського слова «*nada*», що на нашу думку, може бути не зовсім зрозуміло для української аудиторії, адже це не настільки розповсюджений сленгізм. Проте, беручи до уваги весь контекст, можемо запропонувати такий варіант перекладу сленгової одиниці «*nada*»: «Але, коли рослина запилена, що самець комахи отримує взамін? – Дулю з маком. Як і всі хлопці на Рейвені». Такий еквівалент був би більш зрозумілий для української аудиторії, а також яскравіше передав би потрібну експресивність оригіналу. Крім того, у субтитрах шляхом трансформації прямого включення було передано сленгізм «*Rave 'N*» (жаргонна назва вечірки у серіалі «Венздей»), оскільки це слово має специфічні особливості звучання та написання, а також його варіантні або еквівалентні відповідники відсутні в українській мові.

«When I suggested giving your side of the room a makeover, I did not have Ted Bundy's *Pinterest* in mind» [49, 4 еп., 4:43-4:47]. // «Коли я пропонувала тобі редизайн інтер'єру, я мала на увазі не *Pinterest* Теда Банді» [48, 4 еп., 4:43-4:47]. // «Коли я запропонувала оновити твою половину кімнати, я не мала на увазі *Pinterest* серійного вбивці» [47, 4 еп., 4:43-4:47].

У соціальних мережах часто можна побачити, що багато українців вживають англійське написання для таких слів, як «*Pinterest*», «*Instagram*» тощо. Тому, ми вважаємо, що перекладацьке рішення залишити оригінальне написання англійського слова «*Pinterest*» у субтитрах і дубляжі було виправданим.

Крім того, у перекладі були випадки застосування стратегії **заміни частин мови**, тобто **конверсії**. Наприклад: «Not a *hugger*. Got it» [49, 1 еп., 10:34-10:36]. // «Не любиш обійматися. Ясно» [48, 1 еп., 10:34-10:36]. // «Не любиш? І ясно» [47, 1 еп., 10:34-10:36].

Сленгізм «*hugger*» позначає людину, яка любить виражати прихильність до когось за допомогою обіймів. Іменник «*hugger*» в обох перекладах було передано через дієслова «*любиш*» і «*любиш обійматися*», оскільки в українській мові до цього слова немає варіантного або еквівалентного відповідника. У дубляжі було вилучено частинку «*обійматися*», адже за допомогою візуальної картинки можна було зрозуміти, що Енід хотіла обійняти Венздей. На нашу думку, усе ж таки не вистачає певної експресивності, яка б відразу демонструвала, що це мовлення американських підлітків. Наш альтернативний варіант перекладу: «Не *любиш обіймашки*. Ну ясно». «*Обіймашки*» – це похідна розмовна форма слова «*обійми*», тож у такий спосіб було б передано не тільки значення оригіналу, але й неформальний стиль.

«*Squatters and meth heads use that place as a crash pad*» [49, 3 еп., 22:25-22:28]. // «Там *ночуютъ* сквотери й нарики» [48, 3 еп., 22:25-22:28]. // «Там *ночуютъ* сквотери і наркомани» [47, 3 еп., 22:25-22:28].

Сленгізм «*crash pad*» у молодіжному дискурсі означає «*місце для тимчасового проживання або ночівлі*» [34]. Іменник «*crash pad*» в обох перекладах було передано через дієслово «*ночуютъ*», оскільки в українській мові до цього слова немає варіантного або еквівалентного відповідника, а трансформація транскодування теж не підійшла б, адже «*crash pad*» не настільки відомий сленгізм для української аудиторії. У цілому варіанти перекладу достатньо нейтральні порівняно з оригіналом, але в субтитрах це було вдало компенсовано вживанням іншої сленгової одиниці «*нарики*».

«In fact, Yoko and I are so in sync that she's begging me to be her new *roomie*» [49, 7 еп., 8:21-8:26]. // «У нас із Йоко стільки спільного, що вона благає мене *поселитися* до неї» [48, 7 еп., 8:21-8:26]. // «Знаєш, ми з Йоко такі дружні, що вона просить *переїхати* до неї» [47, 7 еп., 8:21-8:26].

Сленгізм «*roomie*» – це неформальний термін для позначення сусіда/сусідки по кімнаті, який зазвичай використовується студентами університетів [33]. Іменник «*roomie*» в обох перекладах було передано через дієслова «*поселитися*» і «*переїхати*», оскільки в українській мові до цього слова немає варіантного або еквівалентного відповідника, а транслітерована форма вживання не зовсім розповсюджена. Ми вважаємо, що в такий спосіб переклад вийшов нейтральніший за оригінал, проте було адекватно передано значення.

Крім того, варто зазначити трансформації *генералізації* та *конкретизації*, які неодноразово використовувалися під час перекладу американського сленгу в телесеріалі «Венздей». Приклад *генералізації*: «When I suggested giving your side of the room a makeover, I did not have *Ted Bundy's* Pinterest in mind» [49, 4 еп., 4:43-4:47]. // «Коли я пропонувала тобі редизайн інтер'єру, я мала на увазі не Pinterest Теда Банді» [48, 4 еп., 4:43-4:47]. // «Коли я запропонувала оновити твою половину кімнати, я не мала на увазі Pinterest серійного вбивці» [47, 4 еп., 4:43-4:47].

В оригіналі згадується ім'я американського серійного вбивці Теда Банді в іронічному контексті його естетики в «Pinterest». Адже Венздей повісила у своїй частині кімнати колаж із фотографій мертвих людей, що зовсім не сподобалося Енід, тому вона вжила американський сленговий вираз «*Ted Bundy's Pinterest*». У субтитрах дотримувалися стратегії форенізації, тому його ім'я було транслітеровано, а от у дубляжі застосували трансформацію генералізації та узагальнено переклали як «*Pinterest серійного вбивці*», не вказуючи про кого саме йшла мова. Ми вважаємо, що обидва переклади доречні, але перший розрахований на українську аудиторію, яка знає, хто такий Тед Банді (і це цілком можливо, оскільки його ім'я часто згадується в

молодіжному українському дискурсі), а другий – на таку аудиторію, для якої ця людина все ж таки не настільки відома, що також можливо.

Приклади *конкретизації*: «Maybe if you whined less and practiced more, you wouldn't *suck*» [49, 1 еп., 21:51-21:55]. // «Якби менше скиглив і більше тренувався, не *програв* би» [48, 1 еп., 21:51-21:55]. // «Менше скигли і більше тренуйся, то й не *впадеш*» [47, 1 еп., 21:51-21:55].

Сленгізм «*suck*» має велику кількість експресивних значень в англійській мові, але конкретно у цьому контексті означає «бути дуже поганим у чомусь». В обох варіантах перекладу було вжито трансформацію конкретизації, а саме «*програв*» і «*впадеш*». Проте, цікаво, що у дубляжі переклад поєднали з візуальною комунікацією, тобто врахували те, що глядач може самотійно побачити в кадрі. Слово «*suck*» було конкретизовано до значення «*впадеш*», враховуючи безпосередній контекст. Без візуалізації було б досить складно зрозуміти, що саме мається на увазі, але для ліпсингу це був найкращий варіант, а також сенс було вдало передано шляхом візуальної складової.

«So, *what's the deal* with you and Tyler?» [49, 2 еп., 11:51-11:55]. // «То що між тобою й Тайлером?» [48, 2 еп., 11:51-11:55]. // «То що у вас із Тайлером?» [47, 2 еп., 11:51-11:55].

Сленговий вираз «*what's the deal*» має кардинально різні значення в англійській мові, залежачи від ситуації. У прикладі з серіалу йдеться про романтичний контекст, інакше кажучи: «Ви зустрічаєтеся з Тайлером?». В обох перекладах значення цього виразу було влучно конкретизовано шляхом правильного врахування контексту.

Також, у перекладі американського сленгу телесеріалу «Венздей» можна помітити випадки використання трансформації *транскодування*, а саме *транслітерації* та *транскрипції*. Наприклад: «I have a tight *deadline*. Emphasis

on *dead*» [49, 6 еп., 14:18-14:22]. // «Смертельно *мало часу*. Наголос на *смертельно*» [48, 6 еп., 14:18-14:22]. // «У мене *дедлайн*. І наголос на «*дед*»» [47, 6 еп., 14:18-14:22].

«*Deadline*» означає «*останній час або дата, до якої щось має бути завершено*». У субтитрах було використано більш одомашнений підхід, а в дубляжі вдалися до форенізації, а саме до транслітерації, і в такий спосіб змогли передати сленгову особливість цього англійського слова в українській мові. Крім того, перекладачки вдало поєднали переклад першого та другого речення, зберігаючи при цьому комічний ефект, який був закладений у вживанні слова «*deadline*» і його частинки «*dead*».

«*You mean, emojis?*» [49, 1 еп., 19:00-19:02]. // «*Ти про емодзі?*» [48, 1 еп., 19:00-19:02]. // «*Тобто емоджі?*» [47, 1 еп., 19:00-19:02].

«*Emojis*» – це зображення людських емоцій, живих істот, предметів і навіть певних символів, які використовуються в інтернеті під час неформального спілкування. В обох перекладах було вжито форенізацію та передано це шляхом трансформації транслітерації, хоча в українській мові існує доместикований варіант – «*смайлики*». Також цікаво те, що у субтитрах транслітерацію «*emojis*» було передано через «*дз*» («*емодзі*»), а в дубляжі через «*дж*» («*емоджі*»). Ми вважаємо, що це було зроблено задля урахування артикуляції, аби вимова українського слова була якомога схожою з вимовою оригіналу.

За відсутності функціонального аналога, варіантного або еквівалентного відповідника, і коли сленгізми були занадто незвичні для української аудиторії аби їх транскодувати, перекладачки вдавалися до стратегії **описового перекладу**, проте лише у тих випадках, де можна було обійтися відносно короткими поясненнями. Наприклад: «*I accidentally walked in on two vampires fanging*» [49, 2 еп., 25:31-25:35]. // «*Я натрапила на двох вампірів, що зчепилися*

іклами» [48, 2 еп., 25:31-25:35]. // «Так, двоє вампірів тут *іклувалися*» [47, 2 еп., 25:31-25:35].

Сленгізм «*to fang*» у молодіжному лексиконі може інтерпретуватися по-різному, проте у цьому контексті було створено зовсім нове значення спеціально для всесвіту серіалу «Венздей». Слово «*fangs*» з англійської перекладається як «ікла», а слово «*to bang*» у сленговому дискурсі означає «вступати в сексуальні стосунки з кимось», відповідно утворилося слово «*fanging*», яке у цьому реченні має значення «цілуватися з іклами». У субтитрах перекладачки вдалися до стратегії описового перекладу: «*вампіри, що зчепилися іклами*», адже в українській мові відсутній сталий відповідник, тим паче опис доволі стислий. Втім у дубляжі до перекладу підійшли більш креативно, за зразком оригіналу вони поєднали слова «ікла» і «цілувалися», які в такий спосіб утворили «іклувалися». Ми вважаємо, що варіант перекладу в дубляжі влучно передає і значення, і сленгову експресивність.

«We have roof parties, campouts, the occasional midnight *skinny-dip*» [49, 3 еп., 1:10-1:16]. // «Ми влаштуємо вечірки на даху, табори й часом купання голяка» [48, 3 еп., 1:10-1:16]. // «У нас вечірки, табори, іноді купаємося голяка вночі» [47, 3 еп., 1:10-1:16].

Сленгізм «*skinny-dip*» означає «купання голяка з однією людиною або групою людей». У субтитрах і в дубляжі було вжито описовий переклад, адже «*skinny-dip*» – це зовсім новий лексичний елемент для української мови, тому немає ні варіантного, ні еквівалентного відповідника. Проте опис вийшов стислим, а також було вдало збережено емоційне забарвлення через слово «голяка».

«Oh, make sure that nobody *spikes* the punch» [49, 4 еп., 24:27-24:31]. // «Щоб ніхто не доливав алкоголю в пунш» [48, 4 еп., 24:27-24:31]. // «Стежте, щоб не налили спирт у пунш» [47, 4 еп., 24:27-24:31].

Сленгізм «*to spike*» означає «*підливання алкоголю в пуни на шкільній вечірці*» [46]. Перекладачки вдалися до стратегії описового перекладу, адже в українській мові відсутній потрібний відповідник зі схожим значенням. Як і в попередніх прикладах вживання описового перекладу доречно у цьому випадку, адже опис вийшов доволі короткий, а також було адекватно відтворено значення оригіналу.

«As of now, the school is on full *lockdown*» [49, 6 еп., 23:43-23:46]. // «Наразі школа в повній ізоляції» [48, 6 еп., 23:43-23:46]. // «Наразі школа повністю закрита» [47, 6 еп., 23:43-23:46].

«*Lockdown*» означає «*період, коли пересування територією обмежене в інтересах громадської безпеки або охорони здоров'я*» [39]. В обох варіантах було вжито описовий переклад, який передає потрібне значення. Ця фраза була сказана директоркою школи, тому «*lockdown*» було передано в достатньо формальному стилі. Однак пізніше це слово було використано Венздей, тому у цьому разі перекладачки вдалися до транслітерації в субтитрах («*на локдауні*») і до більш неформального варіанту описового перекладу в дубляжі («*на замку*»): «Too bad the school is on *lockdown*» [49, 6 еп., 27:40-27:44]. // «Шкода, що школа на локдауні» [48, 6 еп., 27:40-27:44]. // «Школа, що школа на замку» [47, 6 еп., 27:40-27:44].

«Am I in the “*more-than-friend zone*” or just a pawn in some game you’re playing?» [49, 4 еп., 14:51-14:57]. // «Між нами трохи більше ніж дружба, чи я лише пішак у твоїй грі?» [48, 4 еп., 14:51-14:57]. // «Я тобі більше ніж просто друг, чи я пішак у твоїй грі?» [47, 4 еп., 14:51-14:57].

Сленговий вираз «*friend zone*» позначає ситуацію, у якій одна людина закохана в іншу, але та сприймає закоханого тільки як друга/подругу. В обох варіантах перекладу було вжито описовий переклад «*трохи більше ніж дружба*» і «*більше ніж просто друг*», що цілком вдало передає значення

оригіналу, проте варто врахувати той факт, що в українській мові також розповсюджене вживання транслітерованого слова «*френдзона*». Тому ми вважаємо, що, можливо, було б доречніше перекласти його через транслітерацію аби зберегти неформальний стиль, адже цей діалог відбувався між американськими підлітками.

Отже, ми встановили, що найчастіше перекладачки Катерина Устинова та Юлія Почінок [23] у перекладі американського молодіжного сленгу українською мовою в телесеріалі «Венздей» вдавалися до пошуку *функціональних аналогів і варіантних відповідників*, майже 50% сленгізмів від загальної кількості було передано в такий спосіб. На другому місці — підбір *еквівалентних відповідників*, що становить 29%. Крім того, у перекладі часто застосовували трансформацію *описового перекладу*, а саме — 14%. Інші 10% сленгових одиниць були перекладені шляхом *прямого включення, заміни частин мови/конверсії, генералізації, конкретизації, транскодування (транслітерація та транскрипція)* тощо.

2.3. Аналіз інтерв'ю з американською та українською молоддю щодо перекладу сленгу в телесеріалі «Венздей»

Для кращого розуміння того, які стратегії варто застосовувати в перекладі американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах, ми вирішили провести 4 *інтерв'ю* з носіями англійської та української мови, які спеціально для цього подивилися серіал «Венздей». Нам було важливо опитати саме представників покоління Зет, які знайомі з молодіжною культурою та сленгом, а також безпосередньо вживають його в повсякденному спілкуванні. Середня тривалість інтерв'ю – 25 *хвилин*. Перед тим як розпочинати дивитися телесеріал «Венздей», кожен з опитаних отримав

перелік питань, на які треба було звертати увагу під час перегляду. Крім того, американці виписували сленгізми, які звучали для них дивно та незвично, а українці – ті сленгові одиниці, що викликали труднощі в розумінні в оригіналі або в дубляжі.

Інтерв'ю були проведені з американською та українською молоддю, а саме: 1) американка 2002 року народження (20 років); штат Массачусетс; навчальна програма: дитяча психологія та людський розвиток; дивилася в оригіналі (англійська); 2) американець 2003 року народження (20 років); штат Каліфорнія; навчальна програма: міжнародні порівняльні дослідження та германістика; дивився в оригіналі (англійська); 3) українка 2003 року народження (20 років); місто Київ; навчальна програма: німецька філологія та переклад, англійська мова; дивилася в дубляжі (українська) і в оригіналі (англійська); 4) українка 2003 року народження (19 років); місто Київ; навчальна програма: німецька філологія та переклад, англійська мова; дивилася в дубляжі (українська) і в оригіналі (англійська).

Варто зазначити, що українкам у багатьох епізодах часто було важко зрозуміти значення деяких сленгізмів, використаних в оригіналі, у той час як в американців із цим ніяких проблем не виникало. Також, певні вирази та слова, що виглядали як гарний приклад американського сленгу для двох опитаних українок, для американців були звичайною неформальною лексикою. До того ж американці зауважили, що використання певних сленгізмів у цьому серіалі здалося їм дуже штучним, начебто ці неформальні лексеми додавали туди навмисно, аби в такий спосіб зробити серіал більш «модним». Тому ще з першого епізоду вони відразу відчували, що діалоги написані представниками старшого покоління, які не завжди розуміли, як правильно треба застосовувати той чи інший сленгізм. Американець зі штату Каліфорнія сказав, що він навряд чи б вживав такі вирази в повсякденному

житті та в цілому в його оточенні так ніхто не спілкується. Проте американка зі штату Массачусетс притрималася більш нейтральної позиції, зазначивши, що особисто вона б так не спілкувалася, але нічого штучного у цих діалогах теж не почула. Вона зауважила лише те, що підлітки у цьому телесеріалі зовсім рідко використовували частку «*like*» (еквівалент українського «*типу*»), тому їй здалося це дивним, адже в Америці переважно вся молодь часто вживає «*like*» у повсякденному спілкуванні.

Думки опитаних українок стосовно американського сленгу, використаного в оригіналі, також відрізнялися. Одна з них зауважила, що було вжито занадто багато сленгізмів, тому періодично це не тільки заважало їй розуміти весь контекст, але й звучало дуже нав'язливо. Інша своєю чергою сказала, що використання такої кількості сленгізмів не вплинуло на її розуміння всього контексту та навпаки в такий спосіб влучно уособлювало американську культуру молодіжного спілкування.

На питання: *«Перекладаючи американський сленг у молодіжних телесеріалах, чи варто вдаватися до стратегії форенізації або доместикації? Що особисто Вам було б легше зрозуміти, дивлячись дубляж своєю рідною мовою?»*, ми теж отримали різні відповіді. Зокрема, 20-річна українка вважає, що варто намагатися знайти баланс між форенізацією та доместикацією, не вдаючись постійно лише до однієї стратегії. Тобто такі американські сленгізми, які українська молодь використовує в повсякденному житті, варто транслітерувати (наприклад: *кринж, краш, скіли* тощо), адже українською їхні відповідники не мають такого ж експресивного забарвлення. Проте в інших випадках, коли сленгізми не настільки відомі, тим паче якщо їхні варіантні або еквівалентні відповідники існують в українській мові, краще все ж таки обирати їх. На її думку, у першу чергу на меті має бути те, аби переклад був зрозумілий і цікавий саме для української аудиторії, а збереження

особливостей американської культури – це вже другорядне завдання. Адже культур багато, у кожній відповідно свій менталітет і своє почуття гумору. Так само і в серіалі «Венздей», американські підлітки використовують сленгові одиниці, звичні для їхньої культури, відповідно для українців це може бути абсолютно незрозуміло. Вона також зазначила, що під час перегляду дубльованих телесеріалів, їй хочеться насамперед безперешкодно розуміти його суть і насолоджуватися переглядом, а не постійно шукати значення невідомих для неї сленгізмів.

19-річна українка теж погодилася з тим, що під час перекладу американського сленгу треба намагатися зберігати золоту середину між форенізацією та доместикацією. Проте вона зауважила, що, на її думку, варто уникати використання надмірно забарвлених українських відповідників, оскільки тоді втрачається відчуття того, що це американський серіал. Занадто яскраві українські еквіваленти затьмарюють собою весь американський наратив, тож у такому разі краще обирати більш нейтральні варіанти: *«Ти дивишся на картинку серіалу, ти чуєш, що говорять персонажі в дубляжі, і в тебе у цей момент трапляється когнітивний дисонанс, адже візуально події відбуваються в Америці, а почувши занадто одомашнений переклад, відразу таке відчуття, начебто ці події все ж таки відбуваються у Львівській області»*. Важливо вміти зберегти американський підлітковий настрій серіалу, а це передається не тільки через візуальні фактори, а також безпосередньо через мову. Тому те, як персонажі спілкуються в дубляжі, тісно пов'язано з тим, як українські глядачі будуть сприймати загальну атмосферу серіалу.

Американці зі свого боку притрималися дещо іншої позиції. Зокрема, 20-річна американка зі штату Массачусетс зауважила, що під час перегляду телесеріалів у дубляжі, вона хотіла б, щоб переклад сленгізмів був максимально наближений до мови оригіналу, тобто перекладений шляхом

форенізації. Адже тоді зберігається автентичність сленгових одиниць вихідної мови, а також з'являється можливість краще зрозуміти молодіжну культуру іншої країни.

Американець зі штату Каліфорнія висловив схожу думку, лише додавши, що йому було б набагато цікавіше дивитися серіал, де в дубляжі збережені особливості сленгу іншої мови, а не постійно замінені на варіантні або еквівалентні відповідники, оскільки навіть якби він не до кінця розумів значення цих сленгізмів, контекстуальних і візуальних підказок було б достатньо, аби здогадатися, про що саме йде мова.

Крім того, обом українкам сподобався український дубляж, він звучав цілком природно, а також були влучно передані гумористичні та іронічні моменти. Проте 19-річна українка зауважила, що переклад сленгізмів у дубляжі був дещо нейтральний порівняно з оригіналом, адже українська молодь вживає набагато більше сленгових одиниць, а також не говорить настільки літературно та формально, як це інколи було передано в дубляжі, проте це все одно не справляло враження дуже сильної штучності.

Інша українка навела приклад, який особливо привернув її увагу та вплинув на ще більше вподобання українського дубляжу: «*You must be the psychopath they let in? – And you must be the self-appointed Queen Bee*» [49, 1 еп., 22:04-22:10]. // «*Ти та новенька психопатка? – А ти самопроголошена бджолина матка*» [47, 1 еп., 22:04-22:10].

В українському дубляжі цей діалог було передано яскраво та римовано, а в оригіналі він звучить досить просто, не привертаючи особливої уваги. Тому вона вважає, що саме в таких цікавих випадках, одомашнення більше ніж доречно, оскільки в такий спосіб можна продемонструвати український гумор, який точно знайде відгук у цільової аудиторії.

Отже, на думку респондентів, найбільш ефективні способи перекладу американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах це:

– *транскодування* (якщо мова йде про більш вживаний сленг): «I just feel like ever since the Rave’N, you’ve kind of been *ghosting* me» [49, 6 еп., 15:03-15:08]. // «Мені здається, що після Rave’N ти мене *уникаєш*» [48, 6 еп., 15:03-15:08]. // «Після Рейвену ти ніби мене *уникаєш*» [47, 6 еп., 15:03-15:08]. Опитані українки зазначили, що у цьому випадку доречніше було б транслітерувати оригінальний сленгізм: «Мені здається, що після Рейвену ти мене *гостиш*», адже дієслово «*гостити*» (англ. «*to ghost*») досить популярне у вживанні серед української молоді, а варіант перекладу «*уникаєш*» занадто нейтральний порівняно з оригіналом.

– *функціональні аналоги та варіантні відповідники* (якщо мова йде про менш вживаний сленг): «This place is creepy *AF*» [49, 6 еп., 29:53-29:56]. // «Тут *достобіса* страшно» [48, 6 еп., 29:53-29:56]. // «Тут страшно як у *дупі*» [47, 6 еп., 29:53-29:56]. У цьому випадку цілком доречно вживання українських варіантних відповідників «*достобіса*» і «*як у дупі*», адже транслітерований варіант сленгізму «*AF*» не настільки розповсюджений серед української молоді.

– *еквівалентні відповідники*: «*One hundo!*» [49, 3 еп., 20:36-20:37]. // «*Сто про!*» [48, 3 еп., 20:36-20:37]. // «*Сто пудів!*» [47, 3 еп., 20:36-20:37]. У перекладі було влучно підібрано розмовні еквівалентні відповідники «*сто про*» і «*сто пудів*», що притаманні молодіжній українській мові.

Проте, одна з опитаних українок зазначила, що надто забарвлені українські еквіваленти не зовсім доречні в дискурсі американського молодіжного серіалу. Вона навела приклад вживання слова «*дзуськи*» у дубляжі: «*Hard pass*» [49, 5 еп., 13:09-13:10]. // «*Я пас*» [48, 5 еп., 13:09-13:10]. // «*А дзуськи*» [47, 5 еп., 13:09-13:10].

У разі, якщо застосування вищезазначених стратегій неможливе, опитані вважають, що варто вдаватися до трансформації *вилучення*, тобто опускати переклад сленгової одиниці та відтворювати її в іншому місці через трансформацію *компенсації втрат*.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Детально проаналізувавши стратегії перекладу американського сленгу українською мовою в дубляжі та субтитрах молодіжного телесеріалу «Венздей», ми зробили висновки, що порівняно з оригіналом, переклад був більш нейтральний і не завжди передавав розмовний стиль підлітків. Однак у перекладі певних сленгізмів було неодноразово застосовано творчий підхід і креативність (наприклад, деякі діалоги, які містили сленг, були перекладені римовано, навіть якщо в оригіналі рими не було, або ж були вдало адаптовані під український молодіжний гумор).

Опитування з носіями англійської та української мови допомогли нам краще зрозуміти, які стратегії варто застосовувати, перекладаючи молодіжний сленг у телесеріалах. Для проведення інтерв'ю ми обрали саме цю вікову групу (19-20 років), адже респонденти належать до покоління Зет, а отже знайомі з молодіжною культурою та сленгом, а також безпосередньо вживають його в повсякденному спілкуванні. Також, від опитаних українок ми отримали відгук щодо українського дубляжу та субтитрів від студії «Так Треба Продакшн» [28]. Мета цих інтерв'ю зокрема полягала в тому, аби почути думку української молоді щодо актуальності та природного звучання перекладу американського сленгу українською мовою в телесеріалі «Венздей».

Після опитування українських респонденток було зроблено такі висновки: 1) у перекладі сленгізмів слід намагатися знайти баланс між

форенізацією та доместикацією, не вдаючись постійно тільки до однієї стратегії; 2) часто вживаний серед української молоді американський сленг варто транслітерувати, а менш вживаний – перекладати за допомогою варіантних або еквівалентних відповідників; 3) опитані зазначили, що використання сильно забарвлених українських відповідників у перекладі (наприклад: «дзуськи», «дуля з маком» тощо) може призвести до втрати відчуття того, що це американський телесеріал.

Після опитування американських респондентів було зроблено такі висновки: 1) у перекладі сленгу слід використовувати форенізацію, оскільки тоді зберігається автентичність сленгових одиниць мови оригіналу, і це дає змогу краще розуміти молодіжну культуру іншої країни; 2) американці зауважили, що використання деяких сленгізмів було дуже штучним, ніби їх додавали спеціально, аби зробити серіал більш «модним», ми вважаємо, що в перекладі натомість варто зберігати таку кількість сленгізмів, яка не буде додавати цієї штучності; 3) часте вживання сленгізмів у молодіжних телесеріалах цілком доречно, адже в такий спосіб відтворюється образ справжнього підліткового мовлення.

Отже, можна дійти висновку, що потенційна глядацька аудиторія безпосередньо впливає на формування перекладацьких стратегій. Адже якщо це підлітковий телесеріал, тоді переклад має бути націлений на молоде покоління, відповідно на використання англіцизмів, транслітерованого американського сленгу, студентських жаргонізмів тощо. Якщо перекладати занадто нейтрально та літературно, існує ризик того, що українська молодь буде незацікавлена в такому нереалістичному дубляжі, адже він не відповідатиме дійсності молодіжного спілкування ні в Америці, ні в Україні.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, у нашій роботі ми встановили, що до найпоширеніших стратегій у перекладі американського сленгу українською мовою належать: *пошук функціональних аналогів, варіантних та еквівалентних відповідників, транскодування (транслітерація та транскрибування) та описовий переклад*. Зокрема, *функціональні аналоги/варіантні та еквівалентні відповідники* дозволяють зберегти схожість у значенні та експресивність між оригіналом і перекладом. Якщо певний американський сленгізм не розповсюджений у вживанні серед української молоді, у такому разі треба шукати одомашнений аналог або еквівалент. У випадку, коли сленгова одиниця широко відома, варто вдаватися до стратегії *транскодування*, бо вона дозволяє зберегти звукову схожість і відтворити специфічний стиль американського сленгу. Якщо ж неможливе застосування попередніх трансформацій, варто використовувати *описовий переклад*, оскільки він передає повне значення сленгізму зі збереженням емоційного забарвлення. Ці стратегії найпоширеніші, адже вони допомагають забезпечити максимально наближений до оригіналу переклад, зберігаючи специфіку та неформальний стиль.

Також, ми дійшли висновку, що в перекладі важливо якомога точніше передавати експресивність і чуттєвість слів мовця, який використовує певні сленгізми, адже сленгові одиниці вживаються насамперед для вираження певного спектра емоцій. Якщо їх постійно нейтралізувати або вилучати, тоді відповідно втрачається автентичність перекладу.

У практичній частині, ми встановили, що найчастіше Катерина Устинова та Юлія Почінок [23] у перекладі американського сленгу українською мовою в молодіжному телесеріалі «Венздей» вдавалися до

пошуку *функціональних аналогів і варіантних відповідників*, майже 50% сленгізмів від загальної кількості було передано в такий спосіб. На другому місці – підбір *еквівалентних відповідників*, що становить 29%. Крім того, у перекладі часто застосовували трансформацію *описового перекладу*, а саме – 14%. Інші 10% сленгових одиниць були перекладені шляхом *прямого включення, заміни частин мови/конверсії, генералізації, конкретизації, транскодування (транслітерація та транскрипція)* тощо. На нашу думку, така частотність пояснюється тим, що *функціональні аналоги та варіантні відповідники* влучно передавали значення та експресивність оригінальних сленгізмів, а також зберігали стилістичну та гумористичну складову. *Еквівалентні відповідники* становлять менший відсоток, адже у двомовних словниках не завжди можна було знайти сталий сленговий еквівалент. Перекладачки також вдавалися до стратегії *описового перекладу* в тих випадках, коли можна було обійтися стислим описом і коли певні сленгові одиниці були зовсім новими лексичними елементами для української мови.

Крім того, варто зазначити, що велика кількість сленгових одиниць була переважно нейтралізована як і в дубляжі, так і в субтитрах телесеріалу «Венздей», що на нашу думку, інколи було не зовсім доречно. У першу чергу це молодіжний телесеріал про американських підлітків, які спілкуються в неформальному стилі, використовуючи багато сленгізмів, жаргонізмів, скорочень тощо. Цільова аудиторія цього серіалу в Україні – це здебільшого підлітки та молодь, для яких вживання американського сленгу та англіцизмів звичне, оскільки вони постійно користуються соціальними мережами та слідкують за сучасними трендами. Навіть якщо не вдаватися до трансформації транскодування, то можна було передати цей неформальний стиль шляхом забарвлених українських відповідників (жаргонізми, скорочення, студентський сленг тощо), але навіть попри це перекладачки в деяких

випадках обирали дещо нейтральні варіанти. Таке рішення, безумовно, відобразилося на якості перекладу, адже цільова аудиторія, тобто українська молодь, відразу відчувала досить штучний відтінок формальності та літературності.

Інтерв'ю з носіями англійської та української мови виявилися корисними для вибору та побудови перекладацьких стратегій. Результати показали, що оптимальні способи перекладу американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах це: *транскодування* (якщо мова йде про більш вживаний сленг), *функціональні аналоги* та *варіантні відповідники* (якщо мова йде про менш вживаний сленг), *еквівалентні відповідники*, *вилучення* та *компенсація втрат*.

Ми встановили, що в перекладі американських сленгізмів слід намагатися знайти баланс між форенізацією та доместикацією, не вдаючись постійно тільки до однієї стратегії. Опитані американці зауважили, що використання деяких сленгізмів у телесеріалі «Венздей» було дуже штучним, ніби їх додавали спеціально, аби зробити серіал більш «модним», тому в перекладі, ми вважаємо, варто зберігати таку кількість сленгізмів, яка не буде додавати цієї штучності.

Отже, у нашій роботі ми прийшли до висновку, що перекладаючи американські сленгові одиниці, безумовно, важливо мати певне розуміння культурних, історичних і соціальних контекстів його безпосереднього розвитку та чітке усвідомлення причин, за яких слова перетворюються на сленг.

Крім того, ми детально розглянули перекладацькі стратегії та засоби відтворення сленгових одиниць, які найчастіше вживаються в перекладі американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах. Ми проаналізували сленгізми із телесеріалу «Венздей» (215 одиниць) (див.

Додаток А), що дозволило нам виявити їхні характеристики та специфіку перекладу, що насамперед передбачає адаптацію до українського контексту, збереження експресивності та неформального стилю.

Інтерв'ю з носіями мови, що дивилися телесеріал «Венздей», дозволило нам зрозуміти, які стратегії перекладу найкраще сприймаються цільовою аудиторією. Відповіді респондентів можуть надати цінну інформацію для покращення перекладу американського сленгу українською мовою в молодіжних телесеріалах.

Проведене дослідження сприяє розвитку українського сленгу, а також розширенню теоретичного базису перекладознавства та поглибленню розуміння взаємозв'язку між культурними, лінгвістичними й перекладацькими аспектами сленгу в контексті американських молодіжних телесеріалів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

НАУКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Бик І. С. Теорія і практика перекладу. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 240 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми (Видання четверте, виправлене). Вінниця : Нова книга, 2004. 130 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Karaban_2004_576.pdf. (дата звернення: 05.05.2023).
3. Клименко І. М., Зоренко І. С. Лексичні трансформації при передачі англійської політичної термінології українською мовою. Філологічні студії. Вип. 8, 2012. 98 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/268531385.pdf>. (дата звернення: 07.05.2023).
4. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад), Вінниця : Нова Книга, 2001. 448 с.
5. Максимов С. Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови) : Навчальний посібник, 2006, 157 с.
6. Низенко Я., Григоренко Н. Основні труднощі адекватного перекладу нестандартної лексики англійської мови. Національний університет біоресурсів і природокористування України. URL: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2012/Philologia/6_111668.doc.htm. (дата звернення: 07.05.2023).
7. Онушканич І. В., Штогрин М. В. Сленг як перекладознавча категорія: поняття, етимологія, способи перекладу : Вісник Житомирського

- державного університету. Серія «Філологія». 2013. №3. 296-300 с. URL: <https://visnyk.zu.edu.ua/Articles/75/58.pdf>. (дата звернення: 07.05.2023).
8. Пиркало С. В. Походження сучасного українського молодіжного сленгу: Українська мова та література. 1998.
  9. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001595. (дата звернення: 29.05.2023).
  10. Сидоренко Ю. І. Специфіка відтворення американського сленгу у текстах публіцистичного стилю. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. №9, 2021. URL: http://philologyjournal.lviv.ua/archives/9_2021/29.pdf. (дата звернення: 03.05.2023).
  11. Ставицька Л. О. Українська мова без табу (Словник нецензурної лексики та її відповідників: обценізми, евфемізми, сексуалізми. Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т Критики, НАН України, Ін-т укр. мови. Київ : Критика, 2008. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0001607. (дата звернення: 29.05.2023).
  12. Фурса О. С., Ю. Л. Мосенкіс. Український молодіжний сленг як динамічний феномен: Стан та перспективи досліджень, мовні контакти, галузі сленгу. Альфа друк, 2008.

13. Шайнер Г. І., Павлів М. В. ІТ-сленг у сучасній українській мові. Національний університет «Львівська політехніка, Україна», Львів : 2021. URL: <https://oaji.net/articles/2021/797-1620394694.pdf>. (дата звернення: 05.05.2023).
14. Шеремета К. Ю. Англomовний сленг: перекладацький аспект. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки. 2016. Кн. 2. 92-95 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzfn_2016_2_19. (дата звернення: 05.05.2023).
15. Galsworthy, J. *Castles in Spain: And Other Screeds*. Publisher: Heinemann W. University of California. Limited, 1927. Digitized version: Feb. 28, 2007, p. 115.
16. Heffron, P. M. “Our American Slang.” *Elementary English*, vol. 39, no. 5, 1962, pp. 429–65. JSTOR, <http://www.jstor.org/stable/41385310>. [last accessed 29 May 2023].
17. Freud, S. *Wild analysis*. Penguin, United Kingdom, 28 Nov. 2002, p. 15.
18. Levchenko, Y. “Chapter 1: Neologism as a result of lexical nomination.” *Neologism in the lexical system of modern English (on the mass media material)*. München, GRIN Verlag, 2010, <https://www.grin.com/document/151735>. [last accessed 3 May 2023].
19. Reves, H. F. *What Is Slang?: A Survey of Opinion*. *American Speech*, vol. 1, no. 4, 1926, pp. 216–20. JSTOR, <https://doi.org/10.2307/452521>. [last accessed 7 May 2023].
20. Shvachko S. O., Korzh E. F. *Word-building processes vs slang subsystem*. Sumy State University, June 2017, https://www.researchgate.net/publication/320243840_WORD-BUILDING_PROCESSES_VS_SLANG_SUBSYSTEM. [last accessed 4 May 2023].

ДОВІДКОВІ ДЖЕРЕЛА

- 21.Вебстер, Н. Вебстерський словник 1828 року видання. *Американський тлумачний словник англійської мови*. Онлайн-видання : 1828. URL: <https://webstersdictionary1828.com/Dictionary/slang>. (дата звернення: 07.05.2023).
- 22.Вебстер, Н. Вебстерський словник 1864 року видання. *Нове ілюстроване видання великого тлумачного словника англійської мови доктора Вебстера*. Лондон : George Bell & Sons. 1864.
- 23.Журавель, М. Американський комедійний телесеріал жахів «Венздей». Вікіпедія. 26.04.2023. URL: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Венздей>. (дата звернення: 07.05.2023).
- 24.Зимовець Г. В. «Словник новітніх англіцизмів». Національна Академія Наук України, інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Наукова думка, 2022, 150 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1EUFaKfLLF-wrhkujkHYO9wajmHFjUqi/view>. (дата звернення 28.05.2023).
- 25.Крицька, К. Що таке культура скасування і як вона працює? Explainer. 06.10.2021. URL: <https://explainer.ua/shho-take-kultura-skasuvannya-i-yak-vona-pratsyuue/>. (дата звернення: 07.05.2023).
- 26.Притула, С. «Увага, інста!» Офіційна сторінка Сергія Притули у соцмережі «Instagram». URL: <https://www.instagram.com/p/B9zi1EWF62k/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==>. (дата звернення 27.05.2023).
- 27.Про кінематографію (справа про розповсюдження іноземних фільмів). Справа N 1-46/2007, м. Київ, 20 грудня 2007, N 13-рп/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v013p710-07#Text>. (дата звернення 25.05.2023).

28. Так Треба Продакшн. «Гренлі Ентерпрайзес Лімітед», «Фланмініа Холдінгс Лімітед». Дата заснування : вересень 2003. URL: <https://taktrebasound.com>. (дата звернення 29.05.2023).
29. ТСН («Телевізійна служба новин»). «Переклад з молодіжної на українську», 11.02.2022. URL: <https://tsn.ua/amp/tsikavinki/zashkvar-rofli-i-krinzh-poyasnyuyemo-molodizhniy-sleng-prostim-slovami-1974112.html>. (дата звернення 29.05.2023).
30. Юрченко, О. *Освіторія Медіа*. URL: <https://osvitoria.media/experience/zumer-krash-stenyty-shho-naspravdi-oznachayut-modni-pidlitkovi-slovehka/>. (дата звернення 28.05.2023).
31. Addams C. *Monster Rally*. The Addams Family Comics PDF. Simon and Schuster, New York, <https://pdfseva.com/the-addams-family-comics/>. [last accessed 29 May 2023].
32. Allen, A. *Youth words*. Oxford English Dictionary. 19 Sep. 2018, <https://public.oed.com/appeals/youth-words/#>. [last accessed 3 May 2023].
33. Cambridge Advanced Learner's Dictionary & Thesaurus. Cambridge University Press & Assessment, <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/roomie#>. [last accessed: 19 May 2023].
34. Collins English Dictionary. Collins COBUILD Advanced Learner's Dictionary, HarperCollins Publishers, <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/freak>. [last accessed: 19 May 2023].
35. Etymonline (Online Etymology Dictionary), 2001-2023, <https://www.etymonline.com/word/crush>. [last accessed: 29 May 2023].
36. Green, J. *Green's Dictionary of Slang*. 1993-2023, <https://greensdictofslang.com/about/>. [last accessed: 29 May 2023].

37. Maurer, D. W. *Slang (linguistics)*. Encyclopædia Britannica, Inc., 1 Aug. 2021, <https://www.britannica.com/topic/slang>. [last accessed 2 May 2023].
38. Mencken, H. L. *The American Language*. 1919.
39. Merriam-Webster Dictionary. Merriam-Webster, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/hard%20pass>. [last accessed: 19 May 2023].
40. Partridge, E. *The New Partridge Dictionary of Slang and Unconventional English*. Edited By Tom Dalzell, Terry Victor. Volume I, Second Edition (A-I), 2005.
41. Potter, L. Macmillan dictionary blog, 2019, <https://www.macmillandictionaryblog.com/greycation>. [last accessed 29 May 2023].
42. Reverso. Online translation and dictionary, <https://context.reverso.net/translation/english-ukrainian/nerd>. [last accessed: 30 May 2023].
43. Salter, M. *History of American Slang Words*. Your Dictionary. 29 July 2021, <https://grammar.yourdictionary.com/slang/history-of-american-slang-words.html>. [last accessed 6 May 2023].
44. Steinmetz, K. *Why Slang Is More Revealing Than You May Realize*. Time Magazine, 12 Dec. 2018, <https://time.com/5445581/slang-dictionary-oed-lowkey-highkey/>. [last accessed: 2 May 2023].
45. Thesaurus Dictionary, <https://www.dictionary.com/browse/yakking#:~:text=Slang.,incessant%20idle%20or%20gossipy%20talk>. [last accessed: 19 May 2023].
46. Urban Dictionary, <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=af>. [last accessed: 19 May 2023].

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 47.Серіал «Венздей». Режисер Тім Бертон, 2022. Дубльована версія, сезон 1 (епізоди 1-8). Студія «Так Треба Продакш». URL: <https://www.netflix.com/watch/81257204?trackId=254814401>. (дата звернення: 25.05.2023).
- 48.Серіал «Венздей». Режисер Тім Бертон, 2022. Субтитри, сезон 1 (епізоди 1-8). Студія «Так Треба Продакш». URL: <https://www.netflix.com/watch/81257204?trackId=254814401>. (дата звернення: 25.05.2023).
- 49.TV show *Wednesday*. Directed by Tim Burton, 2022, Netflix. Season 1 (episodes 1-8), <https://www.netflix.com/watch/81257204?trackId=254814401>. [last accessed: 25 May 2023].

ДОДАТКИ

Додаток А. Сленгові одиниці, виписані методом суцільної вибірки з телесеріалу «Венздей»

Епізод/тайм код	Оригінал	Субтитри	Дубляж
1 епізод [2:11-2:13]	Hey, <i>freak!</i>	Гей, <i>дивачко</i> .	Гей, <i>психічко</i> .
[10:28-10:30]	Howdy, <i>roomie!</i>	О, <i>сусідонько!</i>	Вітаю, <i>сусідко!</i>
[10:34-10:37]	Not a <i>hugger</i> . Got it.	Не <i>любиш обійматися</i> . Ясно.	Не <i>любиш</i> ? І ясно.
[12:16-12:22]	The whole <i>snarky Goth girl thing</i> might have worked at <i>normie</i> school, but here things are different.	Може, <i>сарказм і готська естетика</i> працювали в <i>нормальній</i> школі, але тут усе інакше.	<i>Готичний прикид</i> міг би вразити когось у <i>нормальній</i> школі, а тут усе інакше.
[12:13-12:16]	Let me give you a <i>wiki</i> on Nevermore's social scene.	<i>Вікі-довідка</i> про соціальне життя академії.	<i>Розкажу</i> тобі про життя Невермору.
[12:40-12:43]	Those are the <i>Fangs</i> , <i>AKA</i> vampires.	Це « <i>ікла</i> », <i>тобто</i> вампіри.	А он ті, це « <i>ікла</i> », <i>тобто</i> вампіри.
[12:35-12:39]	That bunch of <i>knuckleheads</i> are	Ця <i>згряя баранів</i> — це « <i>хутра</i> », <i>тобто</i> вовкулаки.	А он ті <i>відморозки</i> — « <i>хутра</i> », <i>тобто</i> вовкулаки.

	<i>Furs, AKA</i> werewolves.		
[13:26-13:31]	You're not gonna believe the <i>dirt</i> I heard about your new roommate.	Ти не повіриш, яке <i>лайно</i> я чув про твою сусідку.	Ти не повіриш, що я почув про твою нову сусідку.
[13:50-13:55]	Gorgons spend way too much time <i>getting stoned</i> .	Горгони забагато часу <i>втикають</i> .	Горгони надто часто <i>курять траву</i> .
[13:55-13:59]	You should really get on <i>Insta</i> , Snapchat and TikTok.	Мусиш завести собі <i>інсту</i> , снечат і тікток.	Тобі треба завести сторінки в <i>інсті</i> , снечаті і тіктоці.
[14:38-14:42]	I give you two months, <i>tops</i> .	Даю тобі два місяці <i>максимум</i> .	Даю тобі два місяці <i>максимум</i> .
[18:59-19:03]	It's what my <i>followers</i> love.	Моїм <i>підписників</i> подобається.	І <i>фоловери</i> в захваті.
[19:00-19:04]	You mean, <i>emojis</i> ?	Ти про <i>емоджі</i> ?	Тобто <i>емоджі</i> ?
[20:36-20:37]	<i>Okey-dokey</i> .	<i>Добренько</i> .	<i>Добренько</i> .
[21:51-21:55]	Maybe if you whined less and practiced more, you wouldn't <i>suck</i> .	Якби менше скиглив і більше тренувався, не <i>програв</i> би.	Менше скигли і більше тренуйся, то й не <i>впадеш</i> .
[33:54-33:67]	You <i>goddamn weirdo</i> .	<i>Клята дивачка</i> .	<i>Клята дивачко</i> .
[37:07-31:10]	Hey, boys, <i>check it out</i> .	Гей, хлопці, <i>подивіться</i> .	Гей, хлопці, <i>подивіться</i> .

[37:10-37:14]	What's a Nevermore <i>freak</i> doing out in the wild?	Що <i>дивачка</i> з «Невермор» забула на волі?	Що <i>психічка</i> з «Невермору» тут робить?
[38:39-38:43]	This <i>little thing</i> took down three boys?	Ця <i>крихітка</i> поклала трьох хлопців?	Ця <i>мала</i> вклала трьох хлопців?
[43:48-43:52]	You really <i>suck</i> at this.	Ти геть цього не <i>вмієш</i> .	Це явно <i>не твоє</i> .
[45:22-45:26]	Still think you're <i>weird as shit</i> , though.	Але я все одно вважаю тебе <i>дивною</i> .	Хоча ти однаково <i>дивачка</i> .
[46:37-46:42]	Look, I know Nevermore is <i>ground zero</i> for all things weird, but this is next-level.	Я знаю, що «Невермор» — <i>Альфа і Омега</i> дивацтва, але це наступний рівень.	Я знаю, що «Невермор» <i>епіцентр</i> всього дивного та це занадто.
[47:06-47:09]	Consider it a <i>freebie</i> .	Вважай це <i>халавою</i> .	<i>На дурняк</i> .
[47:10-47:15]	At least one of us will get out of this <i>hellhole</i> town.	Хоч хтось із нас вибереться з цієї <i>діри</i> .	Бодай хтось із нас втече з цієї <i>діри</i> .
[48:19-48:20]	<i>Jeez!</i>	<i>Боже!</i>	<i>Ого!</i>
[49:46-49:50]	You're not scary. You're just kinda <i>kooky</i> .	Ти зовсім не страшна. Просто <i>із заскоками</i> .	Ти не страшна, але трохи <i>ку-ку</i> .
2 епізод [1:01-1:04]	Nothing, <i>nada</i> .	Нічого, <i>nada</i> .	<i>Нічого</i> .

[5:24-5:28]	A couple of teenage <i>tearaways</i> .	Парочка <i>шубеників</i> .	Парочка підлітків- <i>хуліганів</i> .
[6:19-6:23]	Thing gives a <i>killer</i> neck massage.	Річ робить <i>убивчий</i> масаж шиї.	А Річ робить <i>класний</i> масаж.
[6:41-6:45]	You're Nevermore's <i>gossip queen</i> .	Ти <i>королева пліток</i> .	Ти ж тут <i>королева пліток</i> .
[7:18-7:23]	Wanna <i>take a stab</i> at being social?	Може, <i>спробуєш сили</i> в соціалізації?	<i>Спробуй</i> соціалізуватись!
[10:06-10:13]	After your performance at the Harvest Festival, the drama club might be <i>more your speed</i> .	Після вистави на святі вражаю <i>тобі в</i> театральний гурток.	Після твого виступу на святі вражаю <i>тобі дорога в</i> драм гурток.
[10:21-10:25]	What are you? Alto, soprano or just <i>loco</i> ?	Хто ти? Альт, сопрано чи просто <i>куку</i> ?	Ти хто? Альт, сопрано, чи просто <i>локо</i> ?
[11:25-11:29]	Rowan's always been a little <i>off</i> .	Рован завжди був трохи <i>дивним</i> .	Рован завжди був <i>дивний</i> .
[11:47-11:52]	It started to <i>freak me out</i> .	Це почало мене <i>лякати</i> .	Він мене <i>лякав</i> .
[11:51-11:56]	So <i>what's the deal</i> with you and Tyler?	То <i>що між тобою й</i> Тайлером?	То <i>що у вас із</i> Тайлером?
[11:53-11:56]	Why? Because he's a <i>normie</i> ?	Чому? Бо він <i>нормик</i> ?	Бо він <i>нормальний</i> ?

[11:54-11:57]	'cause Tyler and his friends are bunch of <i>jerks</i> .	Тайлер і його друзі — <i>придурки</i> .	Бо Тайлер з друзями <i>козли</i> .
[11:56-12:02]	They can't stand that this school's propping up their <i>Podunk</i> town.	Бісяться, що ця <i>глушина</i> виживає лише коштом школи.	Їх бісить, що шкода — єдине, що тримає їхню <i>глушину</i> на плаву.
[18:26-18:30]	Ran into your <i>shrink</i> .	Наткнувся на <i>психіатра</i> .	Бачив <i>мозкоправа</i> .
[18:37-18:42]	What are you two <i>yakking about</i> ?	Про що ви там <i>теревените</i> ?	Про що ви <i>базикаєте</i> ?
[18:39-18:46]	Video games, <i>cancel culture</i> , oat milk versus soy, it's a wild time.	Відеоігри, <i>культура скасування</i> , вівсяне молоко чи соя. Дикі часи.	Відеоігри, <i>культура скасування</i> , вівсяне молоко проти сої...
[18:52-18:57]	Better not be <i>talking crap</i> about your old man.	Краще не <i>патякай дурниць</i> про свого старого.	Не смійте <i>злословити</i> про батька.
[19:39-19:44]	He's the one who <i>screwed up</i> with Rowan.	Це він <i>ображався</i> .	Це він <i>налажав</i> із Рованом.
[19:32-19:39]	All I know is that we spend an hour giving each other <i>manis</i> , and he really opened up.	Я знаю лише, що ми годину робити одне одному <i>манікюр</i> , і він поділився.	Ми годину робили одне одному <i>манікюр</i> і він відкрився мені.

[20:10-20:13]	I <i>snapped</i> at you.	Я <i>накинулася</i> на тебе.	Я <i>зірвалася</i> .
[20:18-20:21]	Now <i>chop-chop</i> ...	Тепер <i>швиденько</i> ...	І <i>покванся</i> ...
[21:59-22:04]	Payback is <i>gonna be a bitch</i> .	Ти за це <i>поплатишся</i> .	<i>Розплата</i> буде нелегкою.
[22:04-22:09]	<i>Blab</i> and I will square you like a honeycomb.	<i>Вибовкаєш</i> , і я розчавлю тебе, як соту.	<i>Ляпни</i> і зроблю з тебе стільник.
[22:09-22:13]	<i>Snitches</i> get stung.	<i>Базіку</i> жалять у язик.	<i>Стукачів</i> жалять.
[22:22-22:27]	I've always <i>had a thing</i> for werewolf <i>chicks</i> .	Я завжди <i>шалів</i> від <i>дівок-вовкулак</i> .	Я завжди <i>обожнював вовкулачок</i> .
[23:35-23:28]	He doesn't <i>tell me shit</i> .	Він мені <i>нічого не каже</i> .	Він мені <i>не каже</i> .
[23:59-24:01]	<i>Holy shit</i> .	<i>Чорт</i> забирай.	<i>Чорт</i> .
[24:43-24:46]	You <i>creep</i> people <i>out</i> .	Ти <i>лякаєш</i> людей.	Та ти <i>лякаєш</i> людей.
[25:29-25:34]	Most sneak in to <i>make out</i> .	Прослизають <i>цілуватися</i> .	Більшість тут <i>цілується</i> .
[25:31-25:35]	I accidentally walked in on two vampires <i>fanging</i> .	Я натрапила на двох вампірів, <i>що зчепилися іклами</i> .	Так, двоє вампірів тут <i>іклувалися</i> .
[29:12-29:16]	Since when did you <i>give a damn</i> about Rowan?	Відколи це тобі не <i>начхати</i> на Рована?	Давно тобі не <i>начхати</i> на Рована?

[29:25-29:31]	You suddenly have a thing for tragic goth girls with funeral-parlor fashion sense?	Тобі <i>подобються</i> трагічні готеси, вбрані як на похорон?	Ти раптом <i>запав на</i> трагічну готку, що любить похоронний стиль?
[29:36-29:40]	She <i>treats you like crap</i> , and you can't get enough.	А вона тебе <i>зневажає</i> , і тобі подобається.	Вона <i>кладає на тебе</i> , а тобі все мало.
[40:17-40:22]	The girls wanna know if you wanna <i>hang out</i> later.	Дівчата питають, чи ти з ними <i>потуєсишся</i> .	<i>Погоуляємо</i> потім разом?
3 епізод [1:10-1:16]	We have roof parties, campouts, the occasional midnight skinny-dip .	Ми влаштуємо вечірки на даху, табори й часом <i>купання голяка</i> .	У нас вечірки, табори, іноді <i>купаємося голяка</i> вночі.
[1:16-1:22]	She makes a <i>killer</i> virgin mojito. It can <i>get pretty wild!</i>	Вона робить <i>вбивчий</i> безалкогольний мохіто. Воно навіть <i>вставляє!</i>	Вона робить <i>убивчий</i> мохіто. Так <i>вставляє!</i>
[1:34-1:39]	We <i>booted</i> that loser last semester.	Ми <i>дали</i> йому <i>копняка</i> минулого семестру.	Ми <i>вигнали</i> його минулого семестру.
[1:51-1:56]	After the <i>crap</i> she <i>pulled</i> in the Poe Cup, there is <i>no way in hell</i> .	Після того, що вона <i>влаштувала</i> на Кубку По, <i>нізащо у світі</i> .	Після її <i>витівок</i> на Кубку По — <i>нізащо</i> .

[4:00-4:05]	So it's kind of <i>obvi</i> choice.	Тому це — <i>просто в яблучко</i> .	Тож вибір був <i>очевидний</i> .
[4:11-4:13]	<i>Dude</i> , trade with me.	Обміняйся зі мною.	Не поміняємося?
[6:01-6:05]	He kind of <i>went ballistic</i> on me.	Він <i>накинувся</i> на мене.	Він буквально <i>вибухнув</i> .
[8:36-8:42]	Why would I agree to spend the entire day at some <i>dummy emporium of crapola</i> ?	Нащо мені цілий день сидіти в <i>похмурому магазині мотлоху</i> ?	Навіщо мені проводити цілий день у якійсь <i>дірі з гидким непотребом</i> ?
[12:20-12:26]	No need to pay for that overpriced <i>hipster swill</i> .	Я не платитиму за ті дорогезні <i>хіпстерські помії</i> .	Не переплачуйте за ці <i>хіпстерські помії</i> .
[12:27-12:31]	I foraged the little <i>buggers</i> myself.	Сама назбирала <i>зівнючків</i> .	Сама збирала тих <i>засранців</i> .
[13:10-13:14]	Check out this greedy <i>little freak</i> .	Погляньте на це ненажерливе <i>чудило</i> .	Глянь на цю жадібну <i>потвору</i> .
[19:10-19:14]	That gives me the <i>heebie-jeebies</i> .	<i>Мурашки бігають по шкірі</i> .	Аж <i>сироти виступили</i> .
[19:44-19:51]	You know, by the way, I totally <i>dug</i> the way you scratched out the bottom of our boat at Poe Cup.	До речі, я <i>пруся</i> , як ви подряпали дно нашого човна на Кубку По.	До речі, я <i>оцінив</i> як ти продерла нам човен на Кубку По.
[19:46-19:50]	It was pretty <i>badass</i> .	Це було <i>круто</i> .	Ти <i>пустунка</i> .

[19:57-20:01]	I was just <i>doing a solid</i> for Xavier.	Я просто <i>пособляв</i> Ксав'є.	Я лиш <i>допомагав</i> Ксав'є.
[20:00-20:03]	Seems so <i>laid-back</i> .	А здається таким <i>безтурботним</i> .	А так і не скажеш.
[20:36-20:37]	<i>One hundo!</i>	<i>Сто про!</i>	<i>Сто пудів.</i>
[20:47-20:50]	Should get a <i>killer</i> view from there.	Звідти <i>вбивчий</i> вид.	Звідти має бути <i>класний</i> вид.
[20:52-20:56]	You know that's where a lot of kids do to <i>hook up</i> , right?	А ти знаєш, що туди ходять <i>лизатися</i> ?	До речі, ти ж знаєш, що туди бігають <i>цілуватися</i> , так?
[22:25-22:29]	Squatters and meth heads use that place as a <i>crash pad</i> .	Там <i>ночують</i> сквотери й нарики.	Там <i>ночують</i> сквотери і наркомани.
[31:27-31:31]	Yeah, but you can't control it and that <i>freaks you out</i> .	Так, але ти цього не контролюєш, і це тебе <i>лякає</i> .	Але ти не можеш це контролювати і тебе це <i>лякає</i> .
[32:08-32:11]	Are you <i>mansplaining</i> my power?	<i>Повчаєш</i> мене?	Ти <i>не віриш</i> у мою силу?
4 епізод [4:43-4:49]	When I suggested giving your side of the room a makeover, I did not have <i>Ted Bundy's Pinterest</i> in mind.	Коли я пропонувала тобі редизайн інтер'єру, я мала на увазі не <i>Pinterest Теда Банді</i> .	Коли я запропонувала оновити твою половину кімнати, я не мала на увазі <i>Pinterest серійного вбивці</i> .

[6:15-6:19]	<i>Nada.</i> Just like all the guys at the Rave’N.	<i>Nada.</i> Як хлопці на Rave’N.	<i>Нада.</i> Як і всі хлопці на Рейвені.
[6:23-6:27]	Aren’t you <i>pumped about</i> disco balls and <i>spiked punch</i> ?	Хіба ти не <i>прешся від</i> дискоболів й <i>алкогольних пуншів</i> ?	Чи ти не <i>любиш</i> диско-кулі та <i>міцненький пунш</i> ?
[10:22-10:27]	The dance committee’s suggesting all white to match the theme, but that’s <i>not gonna fly with us.</i>	Танцювальний комітет вважає, що всі мають бути в білому, але це <i>не те, що нам потрібно.</i>	Комітет рекомендує учасникам одягати все біле та <i>нас це не зупинить.</i>
[13:37-13:41]	She overhead you’re <i>on the hunt for a date</i> to the Rave’N.	Вона почула, ти <i>підшуковуєш щось</i> на Rave’N.	Вона чула, ти <i>шукаєш пару</i> на Рейвен.
[14:04-14:08]	It was all the <i>buzz</i> at the Weathervane today.	Сьогодні у «Флюгері» всі <i>обговорювали.</i>	У «Флюгері» <i>тільки про це і розмови.</i>
[14:51-14:57]	Am I in the “ <i>more-than-friend zone</i> ” or just a pawn in some game you’re playing?	Між нами <i>трохи більше ніж дружба</i> , чи я лише пішак у твоїй грі?	Я тобі <i>більше ніж просто друг</i> , чи я пішак у твоїй грі?
[18:20-18:21]	<i>Yahtzee.</i>	<i>В яблучко.</i>	<i>Бінго.</i>
[24:27-24:31]	Oh, make sure that nobody <i>spikes the punch.</i>	Щоб ніхто не <i>доливав алкоголю в пунш.</i>	Стежте, щоб не <i>налили спирт у пунш.</i>

[26:23-26:27]	A classic example of female objectification for the <i>male gaze</i> ?	Класичний приклад об'єктивації заради <i>чоловічого погляду</i> ?	Класичний приклад жіночої об'єктивації <i>для чоловіків</i> ?
[29:07-29:11]	Wednesday totally <i>busted out of her cocoon</i> .	Венздей <i>звільнилася зі свого кокона</i> .	Венздей нарешті <i>вилізла зі свого кокона</i> .
[32:36-32:41]	A bitter <i>townie</i> that blames everyone else for the shitty hand he's been dealt.	Розлючений <i>гонник</i> , який звинувачує інших у своєму гівняному розкладі.	<i>Я селюк</i> , який звинувачує усіх у своїх невдачах.
[36:13-36:19]	<i>Dude</i> , you're the whole reason we're doing this! To get revenge on those <i>freaks</i> for nuking Crackstone's fountain!	<i>Чуваче</i> , ми робимо це лише через тебе! Щоб помститися за підірваний фонтан Крекстоуна!	<i>Чуваче</i> , ми ж заради тебе це і робимо. Щоб помститися <i>їм</i> за знищення фонтана Крекстоуна!
[39:05-39:11]	<i>Yo!</i> Almost eleven o'clockity, so <i>haul it out</i> on the dance floor one last time before the Rave'N says "Nevermore!"	<i>Йо!</i> Майже одинадцята, тож <i>залітайте</i> востаннє на танцмайданчик, перш ніж Rave'N скаже «Невермор»!	<i>Йоу-йоу-йоу</i> , вже майже одинадцята, тому <i>запрошуємо вас</i> на танцпол в останнє для виконання танцю «Рейвен каже «Невермор»!»

[41:38-41:42]	I can't believe I <i>fell for your crap</i> .	Повірити не можу, що <i>купилася</i> .	Як я могла <i>повірити</i> тобі.
[42:11-42:15]	'Cause you <i>blew me off</i> the other night and never told me why.	Бо ти <i>знехтував</i> мною вчора ввечері й не сказав чому.	Бо ти тоді <i>не прийшов</i> і так і не пояснив.
5 епізод [5:25-5:31]	I think you skipped the part where you apologize for acting like a <i>jerk</i> last weekend.	Гадаю, ти пропустив вибачення за свою поведінку на минулих вихідних.	Ти забув вибачитися за те, що минулих вихідних повівся як <i>придурок</i> .
[6:50-6:55]	Your Judy Garland impression was a <i>dead ringer</i> .	Твоя пародія на Джуді Гарленд була <i>вбивчою</i> .	Ти тоді вдавала Джуді Гарленд ну ніби <i>викопана</i> .
[9:16-9:21]	You think it's easy for me to sit there and talk about my <i>crap</i> ?	Ти думаєш, мені легко сидіти там і вивалювати моє <i>лайно</i> ?	Гадаєш мені легко сидіти там і говорити про себе?
[13:09-13:10]	<i>Hard pass.</i>	<i>Я пас.</i>	<i>А дзуськи.</i>
[43:40-43:45]	Well, at least we can't say Parents' Weekend wasn't a <i>nail-biter</i> .	Принаймні ніхто не скаже, що не <i>перенервував</i> на батьківські вихідні.	Що ж, принаймні батьківський вікенд не був <i>надто нудним</i> .
6 епізод [1:21-1:24]	The aroma of steak tartare is <i>to die for</i> .	Татарський біфштекс <i>офігенно</i> пахне.	За аромат стейків з тартаром і <i>життя не шкода</i> .

[6:07-6:12]	Can I at least <i>get some kudos</i> for <i>pulling one over</i> on you?	Де <i>визнання</i> , що вдалося <i>пошити</i> тебе <i>в дурні</i> ?	Може я <i>заслужила на подяку</i> , що <i>спровокувала</i> це?
[9:36-9:41]	Usually, I'd <i>call BS</i> on something like that, but for some reason...	Зазвичай я на таке <i>не купуюся</i> , але з якоїсь причини...	Зазвичай я <i>не ведуся</i> на подібну дурню, але чомусь...
[10:10-10:17]	Which is why I'm warning the <i>normie idiot</i> who ruined my <i>killer</i> dress with his <i>bullshit prank</i> to not get sucked into MorningSong.	І тому попереджаю <i>нормального</i> , який зіпсував мою <i>карколомну</i> сукню своїм <i>хріновим пранком</i> ... щоб його не зтягнуло в MorningSong.	І тому попереджаю <i>ідіота-нормика</i> , що зіпсував мою <i>круту</i> сукню своїм <i>тупим вибриком</i> , не вірити Ранішній пісні.
[14:18-14:22]	I have a tight <i>deadline</i> . Emphasis on <i>dead</i> .	<i>Смертельно мало часу</i> . Наголос на <i>смертельно</i> .	У мене <i>дедлайн</i> . І наголос на «дед».
[15:03-15:08]	I just feel like ever since the Rave'N, you've kind of been <i>ghosting</i> me.	Мені здається, що після Rave'N ти мене <i>уникаєш</i> .	Після Рейвену ти ніби мене <i>уникаєш</i> .
[19:15-19:19]	Why did you <i>trash the dance</i> ?	Навіщо ти <i>споганив танці</i> ?	Нащо ти <i>спаскудив танці</i> ?

[19:36-19:41]	But then after we did it, I kind of felt like <i>crap</i> .	Але після того, як ми це зробили... відчув себе <i>лайн</i> ом.	Та після цього, почувався <i>лайн</i> ом.
[23:43-23:47]	As of now, the school is on full <i>lockdown</i> .	Наразі школа <i>в повній ізоляції</i> .	Наразі школа повністю <i>закрита</i> .
[27:40-27:44]	Too bad the school is on <i>lockdown</i> .	Шкода, що школа на <i>локдауні</i> .	Школа, що школа <i>на замку</i> .
[29:53-29:56]	This place is <i>creepy AF</i> .	Тут <i>достобіса страшно</i> .	Тут <i>страшно як у дупі</i> .
[30:05-30:10]	— This isn't what I signed on for. — <i>Ditto</i> .	— Я на це не підписувався. — <i>Те саме</i> .	— Я на таке не підписувався. — <i>Я теж</i> .
[41:46-41:51]	Thornhill said I could <i>crash</i> there for a few nights.	Торнгілл сказала, можна там <i>поночувати</i> .	Торнгілл сказала, я можу там <i>пожити</i> кілька днів.
[42:45-42:51]	I know she <i>gives off</i> serial killer <i>vibes</i> , but she's just shy.	Так, вона <i>схожа на</i> серійного вбивцю, але це через сором'язливість.	Так, вона <i>схожа на</i> серійного вбивцю, та насправді вона хороша.
7 епізод [7:29-7:33]	Tiki's hosting a <i>mani-pedi</i> party for her crew.	Йоко влаштовує <i>манікюр-педикюр</i> для команди.	Йоко влаштовує <i>манікюрну</i> вечірку.
[8:10-8:17]	Guess I'm the lucky one with the new <i>bestie</i> that doesn't try to find ways to	Пощастило мені з новою <i>подругою</i> , яка не ставить життя всіх, з ким	Здається мені пощастило знайти <i>подругу</i> , яка тільки і думає як би наразити

	endanger literally everybody she comes into contact with.	спілкується, під загрозу.	на небезпеку всіх, з ким спілкується.
[8:21-8:26]	In fact, Yoko and I are so in sync that she's begging me to be her new <i>roomie</i> .	У нас із Йоко стільки спільного, що вона благає мене <i>поселитися</i> до неї.	Знаєш, ми з Йоко такі дружні, що вона просить <i>переїхати</i> до неї.
[11:10-11:11]	<i>Yowza!</i>	<i>Отакої!</i>	<i>Йоуза!</i>
[13:01-13:04]	These are some sweet <i>digs</i> .	<i>Гарні хати.</i>	<i>А в тебе тут затишно.</i>
[13:03-13:06]	How'd you <i>swing</i> your own single?	Як ти <i>роздобула</i> собі одиничку?	У тебе одномісна кімната?
[15:46-15:51]	Hey! Being a <i>solo lobo</i> has its perks.	Ку-ку! Бути <i>самотнім вовком</i> вигідно.	Гей! <i>Лоботомія</i> дає свої плюси!
[19:30-19:35]	I think the kid behind the counter has <i>clocked</i> me.	Гадаю, хлопець за прилавком мене <i>засік</i> .	Думаю, той чувак за прилавком мене <i>впізнав</i> .
[19:44-19:48]	Need a refill on this <i>puppy</i> too.	Ця <i>штука</i> теж скінчилася.	<i>Це</i> теж треба наповнити.
[29:30-29:35]	I'll lay low here tonight, keep an eye on the patient, and I'll <i>skedaddle</i> in the morning.	Я пересаджу тут ніч, нагляну за пацієнтом і зранку <i>накиваю п'ятами</i> .	На ніч я заляжу на дно, наглядай за пацієнтом, вранці <i>побачимось</i> .

[31:22-31:26]	All you've ever done is <i>gaslight</i> and obstruct me.	Ви <i>робили з мене дурену</i> й перешкождали.	Ви тільки те й робили, що <i>принижували</i> мене.
[40:05-40:10]	Thing may have <i>blabbed</i> about your date with Tyler.	Річ <i>прохопився</i> про побачення з Тайлером.	Річ <i>розказав</i> про побачення з Тайлером.
[40:41-40:42]	<i>Pretty nuts.</i>	<i>Збожеволіти.</i>	<i>Якась дурня.</i>
8 епізод [14:33-14:38]	Most people spend their entire lives pretending <i>to give zero effs</i> , and you literally never <i>had an eff to give</i> .	Більшість людей все життя прикидаються, що їм <i>начхати</i> , а тобі <i>завжди є діло</i> .	Більшість людей все своє життя вдають, що їм на все <i>начхати</i> , а тобі справді на все <i>начхати</i> .
[22:44-22:47]	<i>Yo. Bee boy</i> , welcome back.	<i>Йо. Бджолярчику</i> , з поверненням.	<i>Йо, бджолярику</i> , з поверненням.
[23:27-23:31]	That gorgon is a <i>moron</i> .	Той горгон — <i>бовдур</i> .	Цей горгона — <i>ідіот</i> .
[26:54-26:58]	Get a couple cars over there <i>ASAP</i> .	Відправ туди кілька машин.	Я <i>негайно</i> ж відправлю туди кілька машин.
[30:34-30:40]	So, <i>what's the deal</i> with Thornhill being a <i>psycho</i> ?	Отже, <i>кажете</i> , що Торнгілл — <i>психопатка</i> ?	То чого ви <i>вирішили</i> , що Торнгілл <i>психічка</i> ?

SUMMARY

The topic of the research is “*Strategies for translating American slang into Ukrainian based on the TV show “Wednesday” by Tim Burton.*”

The relevance of the research is due to the rapid development of American slang and its influence on the Ukrainian language. In the 21st century, it is difficult to imagine modern speech without the use of American slang units. This phenomenon is noticeable both among the younger generation and among representatives of other age groups. Slang has become an integral part of the lexicon, as it is widely used both in entertainment (e.g., movies, TV shows, social media, etc.) and in the everyday life. However, it must be noted that slang still remains under-researched in terms of translation studies. After all, more and more new slang units appear every year, which is why translators need to constantly update their strategies for translating these newly formed expressive lexemes. Slang requires more research attention in the translation field, especially in the context of audiovisual or film translation. Given the fact that in December 2007 the Constitutional Court of Ukraine ruled that films imported into Ukraine must be translated into the state language (Law of Ukraine "On Cinematography (Case on Distribution of Foreign Films)" 1998, No. 22, p. 114) [27], the issues of audiovisual translation are very relevant. Slang is an integral part of coming-of-age American television production, so nowadays it is difficult to find an example without slang units. That is why the study of strategies for translating American slang into Ukrainian in cinematic discourse is of great importance today.

The scientific novelty of the research lies in the analysis of the most effective strategies for translating American slang into Ukrainian on the specific material of the 2022 coming-of-age TV show “Wednesday” by Tim Burton. The study contributes to the development of Ukrainian slang, as well as to expanding the

theoretical basis of translation studies and deepening the understanding of the relationship between cultural, linguistic and translation aspects of American slang in the context of coming-of-age TV shows. The research helps to establish the specificities of translating American slang, its cultural and semantic aspects, and reveals new opportunities for the adequate reproduction of slang expressions in Ukrainian film translation.

The purpose of the research is to study the strategies for translating American slang into Ukrainian based on the 2022 American coming-of-age TV show "Wednesday" by Tim Burton, as well as the translation difficulties that arise during this process.

To achieve this goal, **the following tasks** are set:

1. to define the term “slang,” reveal its essence, origin, historical context, characteristics, and the role it plays nowadays;
2. to review translation strategies of reproducing slang units in Ukrainian translation, as well as the difficulties that arise in this process;
3. to create a sample of slang units from the TV show "Wednesday" and analyze how they are translated;
4. to conduct interviews with native Ukrainian and American speakers who watched the TV show "Wednesday," and based on their answers, to draw conclusions about the most effective strategies for translating American slang into Ukrainian;
5. to develop recommendations for processing American slang when translating English audiovisual materials into Ukrainian.

The object of the research is strategies of reproducing American slang into Ukrainian in the translation of coming-of-age TV shows.

The subject of the research is original slang units of the TV show "Wednesday" [49] and their translation in Ukrainian dubbing [47] and subtitles [48] by the Ukrainian studio "Tak Treba Production" [28].

The material for the research:

- season 1, consisting of 8 episodes, of the American coming-of-age TV show “Wednesday,” directed by Tim Burton, with a total running time of *5 hours 56 minutes 51 seconds*;
- Ukrainian dubbing and subtitles by the Ukrainian studio “Tak Treba Production,” by translators Kateryna Ustynova and Yuliia Pochinok;
- slang units, written out by continuous sampling method from the TV show “Wednesday,” the number of which is 215;
- research interviews with native Ukrainian and American speakers who watched the TV show “Wednesday.”

The theoretical significance of the research lies in the fact that its materials and conclusions can be used in further research on the theory of translation studies in the field of film translation of American slang into Ukrainian.

The practical significance of the research is in the fact that its results will help to record the development of 21st century slang, trace its variability and changes, as well as analyze the strategies for translating American slang into Ukrainian in coming-of-age TV shows.

We have discovered that the most common strategies for translating American slang into Ukrainian include *functional analogues/variant correspondents* and *equivalents*, *transcoding* (*transliteration* and *transcription*), and *descriptive translation*. These strategies are the most common, as they help to provide a translation that is as close to the original as possible, while maintaining the specificity and informal style.

We also concluded that it is important to convey the expressiveness of the slang units as accurately as possible. After all, slang units are used primarily to express a certain range of emotions, and if they are constantly neutralized or omitted, the authenticity of the translation can be lost.

In the practical part, we found that Kateryna Ustynova and Yuliia Pochinok [25] most often resorted to *functional analogues* and *variant correspondents* when translating American slang into Ukrainian in the TV show “Wednesday,” with almost 50% of slang units out of the total number being translated in this way. *Equivalents* accounted for 29%, and *descriptive translation* for 14%. In our opinion, this frequency is explained by the fact that *functional analogues* and *variant correspondents* accurately conveyed the meaning and expressiveness of the original slang units, as well as preserved the stylistic and humorous component. *Equivalents* make up a smaller percentage, as it was not always possible to find an established slang equivalent in bilingual dictionaries. The translators also resorted to the strategy of *descriptive translation* in cases where a brief description was sufficient and when certain slang units turned out to be completely new lexical items for the Ukrainian language.

It is worth noting that many slang units were mostly neutralized in both the dubbing and subtitles of the TV show “Wednesday,” which, in our opinion, was sometimes inappropriate. First and foremost, this is a coming-of-age TV show about American teenagers who communicate in an informal style, using a lot of slang, jargon, abbreviations, etc. The target audience of this TV show in Ukraine is mostly teenagers, for whom the use of American slang and anglicisms is common, as they constantly use social media and follow modern trends. This decision, to neutralize, undoubtedly affected the quality of the translation, as the target audience, i.e., Ukrainian youth, immediately felt a rather artificial tinge of formality.

The interviews with native Ukrainian and American speakers proved to be useful in selecting translation strategies. The results showed that the effective ways to translate American slang into Ukrainian in coming-of-age TV shows are *transcoding* (in the case of more commonly used slang), *functional analogues* and

variant correspondents (in the case of less commonly used slang), as well as *equivalents* and *omission*.

We have concluded that in translating American slang units, one should try to find a balance between foreignization and domestication, without constantly resorting to only one strategy.

Interviews with native speakers who watched the TV show “Wednesday” allowed us to understand which translation strategies are best perceived by the target audience. The answers of the respondents can provide valuable information for improving the translation of American slang into Ukrainian in coming-of-age TV shows.

Keywords: American slang, coming-of-age TV shows, translation transformations, anglicisms, audiovisual translation, strategies for translating slang.